

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**DİSİPLİNLERARASI BÖLGESEL ARAŞTIRMALAR
ANABİLİM DALI**

**ORTADOĞU ARAŞTIRMALARI TEZLİ YÜKSEK
LİSANS PROGRAMI**

2024 YILI ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU

Prof. Dr. Aşkın KOYUNCU (Başkan)

Doç. Dr. Aznavur DEMİRPOLAT (Üye)

Dr. Öğr. Üyesi Erhan ACAR (Üye)

Dr. Öğr. Üyesi Salim AZİZ (Üye)

31.12.2024-21.01.2025

İÇİNDEKİLER

PROGRAMA AİT BİLGİLER	2
1.ÖĞRENCİLER.....	8
2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI	23
3-PROGRAM ÇIKTILARI.....	27
4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME.....	29
5-EĞİTİM PLANI.....	30
6-ÖĞRETİM KADROSU	34
7-ALTYAPI	35
8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR	39
9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ.....	41
SONUÇ	42

PROGRAMA AİT BİLGİLER

01.1. Programın Kısa Tarihçesi ve Sahip Olduğu İmkanlar

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 3 Temmuz 1992 tarihinde 3837 sayılı kanunla kurulmuştur. 1992-1993 Eğitim-Öğretim yılında Trakya Üniversitesi'nden devredilen Çanakkale Eğitim Fakültesi, Çanakkale Meslek Yüksekokulu ve Biga Meslek Yüksekokulu ile eğitim-öğretim hayatına başlayan üniversitemiz 2022 yılı itibariyle 1 Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 20 Fakülte, 2 Yüksekokul, 13 Meslek Yüksekokulu olmak üzere toplam 36 eğitim birimine ulaşmıştır. Bunların yanı sıra, 44 Araştırma ve Uygulama Merkezi bulunmaktadır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı, 2012 yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Disiplinlerarası Bölgesel Araştırmalar Anabilim Dalı bünyesinde açılmıştır. Programımız ilk mezunlarını 2014 yılında vermiştir. Programımız 2020 yılına kadar Sosyal Bilimler Enstitüsü çatısı altında lisansüstü eğitime devam etmiştir. Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü ve Sosyal Bilimler Enstitüsünün 16.06.2020 tarih ve 31157 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2654 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile kapatılarak yerine Lisansüstü Eğitim Enstitüsü kurulmasıyla programımız buraya bağlanmıştır.

Ortadoğu, tarihi, sosyal, ekonomik, kültürel, siyasi, etnik-demografik, coğrafi ve uluslararası ilişkiler bakımından Türkiye açısından çok önemli bir bölgedir. Programımızın başlıca hedeflerinden birisi Ortadoğu konusunda ülkemizde eksikliği hissedilen bölge uzmanı yetiştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Bu sebeple programımız etnik, dini, sosyal, kültürel, tarihi, siyasi, ekonomik, idari, hukuki vb. açılardan çok çeşitli ve karmaşık bir yapıya sahip olan Ortadoğu'yu yakından tanımak; Ortadoğu'nun geçmişini ve bugünü anlamak, disiplinlerarası bir bakış açısıyla Ortadoğu ülkeleriyle ilgili araştırma ve incelemeler yapmak; ulusal ve küresel ölçekte Ortadoğu uzmanları yetiştirilmesine ve Ortadoğu araştırmalarının gelişmesine önyak olmayı hedeflemektedir.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında üniversitemiz bünyesinde çeşitli fakültelerde görev yapan Ortadoğu konusunda uzman 4 Profesör, 5 Doçent ve 1 Dr. Öğretim üyesi ders vermektedir.

Programımız ilk mezunlarını 2014 yılında vermiştir. 2014-2023 yılları arasında programımızdan toplam 31 öğrenci mezun olmuştur. 2024 yılında programımız mezun öğrenci vermemiştir. 2024 Güz dönemi itibarıyla programımıza kayıtlı 9 öğrenci bulunmaktadır. Bunlardan biri uluslararası öğrenci statüsündedir.

Programımız hakkında ÇOMÜ Eğitim Kataloğunda ayrıntılı bilgi mevcuttur.

Kanıt:

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

<https://avesis.comu.edu.tr/>

<https://ubys.comu.edu.tr/BIP/BusinessIntelligence/Students/LisansUstu>

<https://ubys.comu.edu.tr/BIP/BusinessIntelligence/Students/StudentsByNationality>

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında Ders Veren Öğretim Üyeleri

Unvanı-Adı Soyadı	Görev yaptığı	Bölüm/ Ana Bilim Dalı	E-Posta
Prof. Dr. Aşkın KOYUNCU (Bölgesel Araştırmalar Anabilim Dalı Başkanı)	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Tarih Bölümü	askinkoyuncu@comu.edu.tr
Doç. Dr. Aznavur DEMİRPOLAT (Ortadoğu Arş. Bilim Dalı Başkanı)	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Sosyoloji Bölümü	ademirpolat@gmail.com
Prof. Dr. Şeref ULUOCAK	Fen- Edebiyat Fakültesi	Sosyoloji Bölümü	uluocak@comu.edu.tr

Prof. Dr. Şevket YAVUZ	İlahiyat Fakültesi	Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, Dinler Tarihi	https://avesis.comu.edu.tr/219
Prof. Dr. Kadir ARSLANBOĞA	Siyasal Bilgiler Fakültesi	İktisat	karslanboga@comu.edu.tr
Doç. Dr. Hamit ARBAŞ	İlahiyat Fakültesi	İslam Tarihi ve Sanatları, Türk İslam Sanatları Tarihi	harbas@comu.edu.tr
Doç. Dr. Mehmet YILMAZ	İlahiyat Fakültesi	Temel İslam Bilimleri	myilmaz93@comu.edu.tr
Doç. Dr. Yunus AKYÜREK	İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi	İslam Tarihi ve Sanatları	yunusakyurek@comu.edu.tr
Doç. Dr. Yelda TUTAR SERTER	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Tarih Bölümü	yeldatutar@comu.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Salim AZİZ	Fen- Edebiyat Fakültesi	Coğrafya Bölümü	salimaziz@comu.edu.tr

01.2. Öğretim Yöntemi, Eğitim Dili ve Öğrenci Kabulü

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı'nda örgün eğitim verilmektedir.

Programımızın eğitim dili Türkçedir.

Program hedeflerimiz doğrultusunda ders planımızda Ortadoğu tarihi, din, siyaset, modernleşme, etnik-dini gruplar, Türkiye-Ortadoğu ilişkileri vb. alanlarda uzmanlaşmaya yönelik seçmeli dersler bulunmaktadır. Ayrıca, programımıza kabul edilen öğrencilerimizin Ortadoğu dilleri konusunda kendilerini geliştirmeleri ve araştırma imkanlarını kolaylaştırabilmek amacıyla seçmeli Arapça ve Farsça dersleri mevcuttur.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı'na Disiplinlerarası Bölgesel Araştırmalar Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından belirlenen kontenjan dahilinde lisans not ortalaması, ÖSYM tarafından yapılan ALES (Sözel) puanı ve Bilim Sınavı ile öğrenci alınmaktadır. Programımız disiplinler arası olduğu için bilim sınavı öğrencilerin Çağdaş Ortadoğu Dünyası, Türkiye ve Ortadoğu ilişkileri, Ortadoğu konusunda alan hakimiyeti ve Ortadoğu Araştırmaları literatürüne hakimiyetlerini ölçmeye yönelik olarak yapılmaktadır.

Disiplinlerarası bir program olduğu için Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında bilimsel hazırlık yoktur.

Programımızda 2 dönem ders, 2 dönem tez çalışması olmak üzere öğrencilerimize 2 yıllık (4 yarıyıllık) bir eğitim verilmektedir. Öğrencilerimize tez sürecini sağlıklı bir şekilde yürütebilmesi için maksimum 2 yarı yıl daha süre tanınmaktadır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı Atatürk İlke ve İnkılaplarına ve Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş değerlerine bağlı, Türkiye ve Ortadoğu konusunda akademik açıdan yetkin, ulusal ve uluslararası düzeyde Ortadoğu'yla ilgili gelişmeleri yakından takip edebilen, bilimsel araştırma yapabilme ve proje yürütme yeterliliğine sahip, Ortadoğu dillerine vâkıf, akademik etik ve ahlak konusunda duyarlı, olaylara eleştirel bakış açısı bakabilen ulusal ve uluslararası standartlarda Ortadoğu Araştırmalarına katkı sunabilecek nitelikte Ortadoğu uzmanları yetiştirmeyi hedeflemektedir. Öğrenme çıktıları ve program çıktıları bu amaçlar gözetilerek hazırlanmıştır. Bu sebeple Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programına başvuracak öğrenciler programın kazandırmayı hedeflediği bilgi, beceri ve davranışları iki yıllık sürede edinebilecek donanıma sahip, araştırmacı ruhlu, analiz ve değerlendirme konusunda başarılı, yenilikçi ve açık fikirli olmalıdır.

Öğrencilerimize eğitimleri süresince, sosyal bilimlerde araştırma metodolojisi dışında Ortadoğu konusunda çok sayıda seçmeli ders tercih etme imkânı sunularak belirli alanlarda

uzmanlaşma imkânı sunulmaktadır.

Yüksek lisans ders programımızda yer alan zorunlu ve seçmeli derslerle birlikte tez çalışmasını başarıyla tamamlayarak mezun olmaya hak kazanan öğrencilerimize Ortadoğu Araştırmaları alanında “Bilim Uzmanı” unvanı verilmektedir. Programımızdan mezun olan öğrencilerimiz, lisans mezuniyet alanlarına, tez konularına ve uzmanlık alanlarına bağlı olarak ilgili programda doktora eğitimlerine devam etme imkanına sahiptirler. Programımız mezunları üniversitelerde Araştırma Görevlisi ve Öğretim Görevlisi olma ve kariyerine akademisyen olarak üniversitemizde devam etme imkanına sahiptir. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, TİKA, YTB, Strateji Araştırma Merkezleri, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü gibi çeşitli devlet ve özel kuruluşlarında Ortadoğu uzmanı olarak çalışabilme fırsatı bulabilmektedirler.

Kanıt:

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

01.3. İdari Yapısı Öğretim Kadrosu

Programımızda Eğitim Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi ve Siyasal Bilgiler Fakültesi bünyesinde çeşitli bölümlerde görev yapan Ortadoğu konusunda uzman 4 Profesör, 5 Doçent ve 1 Dr. Öğretim üyesi aktif olarak ders vermektedir. Programımız, Disiplinlerarası Bölgesel Araştırmalar Anabilim Dalı Kurulu tarafından yönetilmektedir. Programın hedefleri doğrultusunda eğitim programında yapılması gerekli görülen güncellemeler ve dönem başlarında hangi derslerin açılacağı hususundaki kararlar paydaşların geri bildirimleri göz önünde bulundurularak, alanında donanımlı ve deneyimli öğretim üyelerinin katılımcı yaklaşımıyla anabilim dalı kurulu kararı ile alınmaktadır. Üniversitemiz bünyesine yeni katılan ve programımızda ders vermek isteyen öğretim üyelerinin talepleri ve yeni ders açma önerileri anabilim dalı kurulu tarafından değerlendirildikten sonra karara bağlanmaktadır.

Kanıt:

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

01.4. Programın Vizyon ve Misyonu

Vizyonumuz: Atatürk İlke ve İnkılaplarına ve Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş değerlerine bağlı, Ortadoğu ve Türkiye konusunda yeterli bilgi birikimine sahip, sosyal bilimlerde araştırma metodolojisi ve araştırma yöntemleri konusunda yetkin, ulusal ve uluslararası düzeyde Ortadoğu konusundaki gelişmeleri yakından takip edebilen, bilimsel araştırma yapabilme becerisine sahip, akademik etik ve ahlak konusunda hassas, olaylara eleştirel bakabilen, akademik araştırma ve yazım konusunda donanımlı Ortadoğu uzmanları yetiştirmektir. Ayrıca, yaratıcı ve pozitif düşünen, çalışkan, bilgi ve birikimlerini tüm insanlık yararına kullanan, topluma yararlı, üretken ve yarattığı değerlerle ülkesini tüm dünyada temsil eden üstün nitelikli bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin vizyonu doğrultusunda, nitelikli eğitim veren, uluslararası düzeyde bilgi üreten, sürekli gelişen, yetiştirdiği insan ve ürettiği bilgi ile topluma katkı sağlayan, mensubu ve öğrencisi olmaktan onur duyulan bir programdır.

Misyonumuz:

Eğitim ve öğretimde bilgili, donanımlı, kültürlü ve özgüveni yüksek bireyler yetiştirmeyi hedefleyen; bilimsel çalışmalarda uygulamaya dönük, proje odaklı ve çok disiplinli

araştırmalar yapma anlayışını benimsemiş; paydaşlarıyla sürdürülebilir ilişkileri gözeten bilgiyi, sevgiyi ve saygıyı Çanakkale'nin tarihi ve zengin dokusuyla harmanlayan; kalite odaklı, yenilikçi ve girişimci bir program olmaktır. Ortadoğu konusunda hizmet verebilecek bilgi ve becerilerle donatılmış, zgr ve demokrat kişilikli, girişimcilik kültürüyle donatılmış, uyumlu, derslere ve araştırmalara katılımı yüksek, ekip çalışmasına yatkın, etik değerleri özümsemiş, çevresine duyarlı ve hayat boyu öğrenmenin önemini benimsemiş geçi bilim insanları yetiştirme misyonuna sahiptir.

01.5. Programın Amacı

Programın amacı;

- Ortadoğu konusunda gerekli mesleki altyapıya ve akademik bilgilere sahip,
- Ulusal ve uluslararası düzeyde Ortadoğu ile ilgili bilimsel gelişmeleri takip eden,
- Bilimsel araştırma yöntemleri konusunda yetkin
- Akademik etik ve ahlak konusunda duyarlı
- Araştırmacı ruhlu,
- Yeni bir bilimsel yöntem geliştirebilen ya da bilimsel bir yöntemi farklı bir alana uygulayabilen,
- zgn bir konuyu araştırabilen, kavrayabilen, tasarlayabilen ve uygulayabilen Ortadoğu uzmanları yetiştirmektir.

01.6. Programın Hedefi

Programın hedefi Atatürk İlke ve İnkılâplarına ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ağdaş değerlerine bağlı, Ortadoğu konusunda akademik açıdan yetkin, ulusal ve uluslararası düzeyde Ortadoğu ile ilgili gelişmeleri yakından takip edebilen, sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri konusunda yetkin, bilimsel araştırma yapabilme ve proje yürütme yeterliliğine sahip, akademik etik ve ahlak konusunda duyarlı, olayları eleştirel bir gözle ve Ortadoğu dillerine vâkıf uzman araştırmacılar yetiştirmektir.

01.7. Kazanılan Derece

Bir yarıyıldan alınabilecek azami kredi miktarı, EK'nin nerisi ve Senatonun kararı ile sınırlandırılabilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-ğretim dönemi (iki yarıyıl) 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az 8 ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Tez çalışmasının toplam AKTS kredisi en az 60'tır. Öğrenci, tez nerisinin EYK tarafından onaylanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Öğrenciler mezun olabilmek için 4.00 üzerinden 2.50 not ortalamasını tutturmak zorundadır. Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program kayıt dondurma süreleri hariç en çok altı yarıyıldan tamamlanır. Ancak afet ve salgınlarda tez aşamasındaki öğrencilere talepleri halinde bir yarıyıl, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir yarıyıl daha olmak üzere en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz. Programı başarı ile tamamlayan ğrenciler, Ortadoğu Araştırmaları alanında Bilim Uzmanı/Yüksek Lisans derecesi almaya hak kazanmaktadırlar.

Kanıt:

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

01.8. Öğrencilerin Programı Seçerken Sahip Olması Gereken Yetkinlikler

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programına başvurabilmek için adayların lisans mezunu olması ve 4,00 üzerinden en az 2,00 (60/100) lisans genel not ortalamasına sahip olması gereklidir. Mezuniyet ortalamaları 100'lük sisteme göre hesaplanır. Öğrencinin transkriptinde yüzlük not ortalaması olmaması halinde ortalamaların 100'lük sisteme dönüştürülmesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen not dönüşüm cetveli esas alınır. Tezli yüksek lisans programına başvuranların ALES'ten başvurduğu programın türünde en az 55 puan veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen sınavlardan Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puanı alması gerekir. Lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanınma belgesi almış olmaları gerekir. Ayrıca analitik düşünebilme, bireysel ve çevresel farkındalık, empati, eksikleri fark edebilme ve sorunlara çözüm önerileri geliştirebilme, fikir ve proje geliştirebilme, girişkenlik ve girişimci ruha sahip olma, okumaktan ve yeni şeyler öğrenmekten zevk alma, yeniliklere ve değişime açık olma, kültürel ve sanatsal faaliyetlere ilgi duyma gibi yetkinliklere sahip olmaları bu programda alacakları eğitim sürecinde onlara katkı sağlamaktadır.

Kanıt:

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

01.9. Öğrencilerin Öğrenimleri Sonunda Sahip Olacağı Yetkinlikler

Öğrencilerimiz, Ortadoğu konusunda uzman öğretim üyelerinden aldıkları eğitimle çeşitli araştırmalar yapar, üniversitemizin ilişkide olduğu Avrupa Üniversiteleri ile ortak çalışma imkânı arar ve çağdaş bilgilerle donatılmış birer bilim uzmanı olarak yetişirler. Öğrencilerimiz derslerde hazırladıkları ödevlerin dışında bilimsel araştırma projelerinde yer alarak araştırma konusunda tecrübe kazanmaktadırlar. Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programından mezun olup yüksek lisans derecesini kazanan öğrencilerimiz akademik kariyerlerine devam edebileceği gibi Bilim Uzmanı unvanıyla kamu ve özel sektörde çalışma imkânına sahiptirler.

01.10. Mevcut Öğrenci Profili

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı, daha çok coğrafya, edebiyat, gazetecilik, ilahiyat, iktisat, işletme, iletişim, kamu yönetimi, maliye, tarih ve uluslararası ilişkiler gibi alanlarda lisans derecesine sahip sosyal bilimci adaylar tarafından tercih edilmektedir. Programımız uluslararası öğrencilere de açıktır.

01.11. Mezunlarının Mesleki Profili

Derslerini ve tezini başarılı bir şekilde tamamlayarak mezun olmaya hak kazanan öğrencilerimize Ortadoğu uzmanı unvanı verilmektedir. Ayrıca eğitim hayatlarına lisansüstü seviyede devam etmek isteyen mezunlarımız doktora programına katılarak kendilerini akademik açıdan geliştirmeye devam edebilmektedirler. Programımız mezunları üniversitelerde Araştırma Görevlisi ve Öğretim Görevlisi olma ve kariyerine akademisyen olarak üniversitemizde devam etme imkanına sahiptir. Ayrıca, Diyanet İşleri Başkanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İç İşleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, TİKA, YTB gibi kurumlarda Ortadoğu uzmanı olarak çalışma imkânı bulabilmektedirler.

Kanıt:

<https://ubys.comu.edu.tr/GTS/Portal/home/index>
<https://omik.comu.edu.tr/>

01.12. Paydaşlarımız

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programımızın gelişmesi ve eğitim kalitesinin artırılması amacıyla üniversite içi ve dışından çeşitli akademik kurum ve araştırma merkezleri ile iş birliği yapılmaktadır. Bu bağlamda Yükseköğretim Kurulu, diğer üniversitelerin ilgili programları, çeşitli akademik kurum ve araştırma merkezleri, öğrenciler, mezunlar, işverenler iç ve dış paydaşların başlıcaları arasındadır. Programımızın aktif iç ve dış paydaşları aşağıda sunulmuştur:

İç Paydaşlarımız:

- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi (<https://atamer.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Balkan ve Ege Uygulama ve Araştırma Merkezi (<https://beuam.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü (<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü (<http://tarih.fef.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü (<http://ir.sbf.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Öğrenci Ofisi Koordinatörlüğü (<https://student.comu.edu.tr>)

Dış Paydaşlarımız:

- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı (<https://catab.ktb.gov.tr>)
- Çanakkale İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (<https://canakkale.ktb.gov.tr/>)
- Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü (<https://oae.marmara.edu.tr/>)

01.13. İletişim Bilgileri

ÇOMÜ, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü Sekreterliği, Terzioğlu Kampüsü, 17100, Çanakkale.

Anabilim Dalı Sekreteri

Fatih CİNKİZ

E-posta: fatihcinkiz@comu.edu.tr

Telefon: 0286 218 0018-22257

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

<https://avesis.comu.edu.tr/>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

<https://ubys.comu.edu.tr/BIP/BusinessIntelligence/Students/LisansUstu>

<https://ubys.comu.edu.tr/BIP/BusinessIntelligence/Students/StudentsByNationality>

<https://ubys.comu.edu.tr/GTS/Portal/home/index>

<https://omik.comu.edu.tr/>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programına başvuracak adayların kabulünde Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrenci kayıt ve kabul koşulları esas alınmaktadır. Bu sebeple adayların Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen koşulları sağlamış olması gereklidir. Ayrıca, Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES)'nden asgari 55 puanı almak koşulu ile lisans not ortalaması ve ana bilim dalımız tarafından yapılan bilim sınavından başarılı olan lisans mezunu adaylar, ilgili yönetmelikte belirtilen puan hesaplamaları ile yapılan puan sıralaması sonucunda ilan edilen kontenjan sayısı dahilinde Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programına kayıt yaptırma hakkına sahip olurlar.

Bilim sınavı adayların farklı disiplinlerden gelmesi sebebiyle Ortadoğu ile ilgili literatür bilgisi, Ortadoğu'da güncel gelişmeler, genel kültür ve alan hakimiyetini ölçmeye yönelik olarak yapılmaktadır.

Programımıza ilgili yönetmelik- yönerge çerçevesinde ve kontenjanlar dahilinde özel öğrenci yabancı uyruklu öğrenciler de kabul edilmektedir.

Tezli Yüksek Lisans Lisansüstü Başvuruları Değerlendirme Ölçütleri

ALES veya eşdeğeri sınav puanının %50'si, lisans not ortalamasının %10'u, bilim sınavı puanının %30'u, yabancı dil puanının %10'u toplanır. Tezli yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için oluşacak toplam notu en az 60 olan adaylar kontenjan sıralamasına göre programa kabul edilirler. Tezli yüksek lisans programları için bilim sınavı yazılı olarak yapılır. Adayların başarılı sayılmaları için bilim sınavına girmeleri ve sınavdan 100 üzerinden en az 50 puan almaları gerekir. Tezli yüksek lisans programları yabancı dil puanı için, YDS, ÜDS, KPDS, YÖKDİL, ÇOMÜ Yabancı Diller Yüksek Okulu'nun yaptığı yabancı dil sınavı ve YÖK tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından alınan puanlar geçerlidir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği çerçevesinde ve kontenjanlar dahilinde programımıza yatay geçiş yapmak, özel öğrenci olarak kaydolmak ve değişim programları vasıtasıyla kabul edilmek mümkündür. Ayrıca, ana bilim dalı kurulu kararı ile programımıza yabancı uyruklu öğrenciler de kabul edilmektedir. Bunların esasları aşağıda gösterilmiştir.

Yüksek lisans programına başvuru ve kabul

MADDE 11 – (1) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayın; lisans diplomasına sahip olması gerekir.

(2) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için adayın 4,00 üzerinden en az 2,00 (60/100) lisans genel not ortalamasına sahip olması gereklidir. Mezuniyet ortalamaları 100'lük sisteme göre hesaplanır. Öğrencinin transkriptinde yüzlük not ortalaması olmaması halinde ortalamaların 100'lük sisteme dönüştürülmesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen not dönüşüm cetveli esas alınır. Tezli yüksek lisans programına başvuranların ALES'ten başvurduğu programın türünde en az 55 puan veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen sınavlardan Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puanı alması gerekir.

(3) Lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanınma belgesi almış olmaları gerekir.

(4) Yabancı dil koşulu aranması durumunda; ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavları, YÖKDİL sınavı, ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarının sonuçları veya Üniversite yabancı dil sınavının sonucu değerlendirmeye alınır.

(5) Ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı, ilgili programın puan türünde Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilen ALES, genel not ortalaması ve yabancı dil taban puanlarından az olmamak şartıyla EK kararı ve Senatonun kabulü ile özel koşullar belirleyebilir.

(6) Yüksek lisans programlarına başvurularda; ALES puanı, ana sanat dalları programlarında sanatta yetenek sınavı/değerlendirme puanı, Tıp Fakültesi mezunları için temel tıp bilimleri programlarında temel tıp puanı ve bunlara ilaveten yabancı dil puanı, lisans not ortalaması, yazılı ve/veya sözlü sınav sonucu gibi değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. Senato tarafından belirlenen değerlendirme ölçütleri ve oranlarına göre hesaplanan giriş puanları dikkate alınarak öğrenci kabul edilir.

(7) Özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programların ana bilim/ana sanat dallarına öğrenci kabulünde ve doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Adayların başvurduğu programlara göre, sanatta yetenek sınavı veya değerlendirmesinden 60'tan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen puanı almış olmaları gerekir.

(8) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularda, doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarından da ALES puanı şartı aranmaz. Bu kapsamdaki adayların değerlendirme işlemleri için; mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere Senato tarafından bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir. Bu adaylar daha önceden aldıkları puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilirler. İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

(9) Tezsiz yüksek lisans programlarının giriş puanının belirlenmesinde ALES puanının istenmesi halinde ALES puanının %50'si alınır. ALES puanının istenmemesi halinde değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

(10) Tezli yüksek lisans programlarına giriş notunun belirlenmesinde ALES puanının %50'si alınmak koşuluyla diğer değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından

belirlenir.

(11) Tezli yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için giriş puanının en az 60 olması gerekir.

(12) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabul şartları, EABDK/EASDK'nin kararı, EK'nin uygun görüşü ve Senatonun kararı ile belirlenir.

(13) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulüne ilişkin diğer esaslar EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla belirlenir.

(14) Yüksek lisans programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, ALES puanı yüksek olana, ALES puanları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir.

Öğrenci değişimi

MADDE 17 – (1) Karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde Üniversite ile yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumları arasında değişim programları (Erasmus, Farabi, Mevlana ve benzeri) düzenlenebilir. Değişim programları mevzuat, Yükseköğretim Kurulu kararları, ikili anlaşmalar ve Senato kararlarına göre yürütülür.

(2) Değişim programları çerçevesinde, yurt içindeki ve yurt dışındaki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir.

(3) Değişim programları kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar, programın öğrenim süresinden sayılır.

(4) Öğrencilerin değişim programları kapsamında diğer yükseköğretim kurumlarında tamamladığı ders ve diğer öğretim faaliyetlerinin, programındaki derslere eşdeğerliği EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir. Değişim programlarında alınan notların Üniversite not sistemine çevrilmesinde Senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosu esas alınır.

(5) Değişim programı kapsamında başka üniversitelerden gelen öğrencilere de Üniversitede eğitim aldıkları süre içerisinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır ve aldıkları dersler için kendilerine transkript verilir.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

MADDE 18 – (1) Yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, EABDK/EASDK'nin önerisi, EK'nin kararı ve Senatonun kabulü ile belirlenir. İlgili mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, yabancı uyruklu adaylar için, farklı bir başvuru takvimi ve farklı başvuru, değerlendirme ve kabul esasları belirlenebilir.

(2) Yabancı uyruklu adayların başvurularında, lisans derecesi ile kabul edilen doktora/sanatta yeterlik veya yüksek lisans programlarına kabul edilecekler için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet belgeleri ile not dökümlerinin aslı ve onaylı Türkçe

tercümelerini, ayrıca lisansüstü programları izleyebilecek Türkçe bilgisinin olduğunu gösteren, üniversitelerin Türkçe öğrenim, uygulama ve araştırma merkezlerinden asgari C1 düzeyinde alınan bir belgeyi Enstitüye sunmaları zorunludur. Lisans/tezli yüksek lisans öğrenimini Türkiye’de tamamlamış olan yabancı uyruklu öğrencilerden ve yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlilik belgesi istenmez. Yabancı dilde verilen lisansüstü eğitim programlarına başvuracak yabancı uyruklu öğrencilerin, başvurdukları programın dil yeterliliğini sağlamış olmaları gerekir.

(3) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalara istinaden gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu öğrenciler, lisansüstü programlara öğrenci kabulüne ilişkin hükümlere bakılmaksızın programa kabul edilirler. Diğer yabancı uyruklu öğrenciler için birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

<https://student.comu.edu.tr>

<https://ubys.comu.edu.tr/BIP/BusinessIntelligence/Students/LisansUstu>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programına yatay geçiş yapan, özel öğrenci ve başka programlardan ders alacak olan öğrencilere Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği 15, 31, 33 ve 34. Maddeleri uygulanır.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 15 – (1) Üniversite bünyesindeki başka bir enstitünün ana bilim/ana sanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarında bilimsel hazırlık hariç en az bir yarıyılı tamamlamış, derslerinden geçerli not almış ve disiplin cezası almamış öğrenciler, belirlenen kontenjanlar dâhilinde lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlarda başvurulabilecek programlar, ana bilim/ana sanat/bilim/sanat dalı/program başkanlıklarının görüşü alınarak, EK’nin önerisi ve Senato kararı ile belirlenir, eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce ilân edilir.

(3) Yatay geçiş başvuruların değerlendirilmesi ve kabulü EABDK/EASDK’nin görüşü ve EYK kararı ile gerçekleştirilir.

(4) Yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrencinin öğrenim süresinin hesaplanmasında öğrencilerin gelmiş olduğu lisansüstü programda geçirmiş olduğu süreler de hesaba katılır.

(5) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin daha önce almış olduğu lisansüstü dersler,

EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile ders yüküne sayılabilir.

(6) Üniversitede öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar başka bir üniversitede lisansüstü eğitim-öğretim görüyorsa, kontenjan şartı aranmaksızın, geçiş yaptığı tarihteki mezuniyet ve diğer koşulları yerine getirmeyi kabul ederek yatay geçiş yapabilirler.

(7) Tezli bir programdan tezsiz yüksek lisans programlarına veya tezsiz bir programdan tezli yüksek lisans programlarına geçiş, öğrencinin başvurusu, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK kararı ile yapılabilir.

(8) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, lisansüstü programlarda öğrenciler sadece ders aşamasında yatay geçiş yapabilirler. Üniversitede öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar için ders aşamasında olma koşulu aranmaz.

(9) Yatay geçişlerle ilgili diğer hususlar, Senato tarafından belirlenen esaslara göre düzenlenir.

Ders saydırma/intibak

MADDE 31 – (1) Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir.

(2) Öğrencilerin, yatay geçiş veya lisansüstü programlar arası geçişlerde daha önce alınan lisansüstü derslerin veya faaliyetlerin/uygulamaların intibakı EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile yapılır. Kararda, öğrenim sürecinde öğrencinin intibakının yapıldığı yarıyıl da belirtilir.

(3) Öğrencinin önceden almış olduğu derslere ait kredi ve not transfer talebi, ilgili EABDK/EASDK önerisi ile EYK tarafından karara bağlanır.

(4) Ders saydırma talebinde bulunacak öğrencilerin, kayıt tarihini izleyen 15 gün içinde transkript, ders içerikleri ve bir dilekçe ile EABDB'ye başvurmaları gerekir. EABDK/EASDK önerisi ve EYK'nin onayı ile öğrencinin ders intibakı gerçekleştirilir.

Diğer programlardan ders alma

MADDE 33 –(1) Tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nin kararı ile yüksek lisans öğrencileri ve yüksek lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla iki, lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla dört dersi Üniversitenin diğer lisansüstü programlarından veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden alabilirler.

Bir alt programdan ders alma

MADDE 34 –(1) Yüksek lisans programlarında tezli yüksek lisans öğrencileri en fazla iki dersi, tezsiz yüksek lisans öğrencileri en fazla üç dersi tez danışmanının onayı ile Üniversite lisans programlarındaki derslerden seçebilir. Doktora/sanatta yeterlik programlarında da doktora/sanatta yeterlik öğrencisi en fazla iki dersi tezli yüksek lisans programından alabilir. Seçilen derslerdeki başarı notu için öğrenci bu Yönetmelikte geçen lisansüstü programlar için

tanımlanan ders başarıma koşullarını sağlamalıdır. Bir alt programdan alınan dersler öğrencinin AGNO hesaplamasında değerlendirilmez.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=19649&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programına kayıtlı öğrenciler, yabancı dil, mülakat, not ortalaması gibi istenen şartları yerine getirdikleri takdirde yüksek lisans eğitimlerinin belirli bir döneminde başka bir yükseköğretim kurumunda yurt içi (Farabi) ve yurt dışı (Erasmus) öğrenci programları ile eğitim görebilirler. Üniversitemizin bu konuda anlaşmalı olduğu üniversiteler bulunmaktadır. Bunlara Erasmus ve Dış İlişkiler Koordinatörlüğü web sitemizden aktif olarak ulaşılabilir. Yukarıdaki programlara ek olarak Mevlana Değişim Programı, yurtiçinde eğitim veren yükseköğretim kurumları ile yurtdışında eğitim veren yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişimini mümkün kılan bir programdır. Ayrıca öğrencilerimiz bu konuda program danışmanlarından da destek almaktadır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kapsamında bu konu aşağıdaki esaslar çerçevesinde yürütülmektedir:

Öğrenci değişimi

MADDE 17 – (1) Karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde Üniversite ile yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumları arasında değişim programları (Erasmus, Farabi, Mevlana ve benzeri) düzenlenebilir. Değişim programları mevzuat, Yükseköğretim Kurulu kararları, ikili anlaşmalar ve Senato kararlarına göre yürütülür.

(2) Değişim programları çerçevesinde, yurt içindeki ve yurt dışındaki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir.

(3) Değişim programları kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar, programın öğrenim süresinden sayılır.

(4) Öğrencilerin değişim programları kapsamında diğer yükseköğretim kurumlarında tamamladığı ders ve diğer öğretim faaliyetlerinin, programındaki derslere eşdeğerliği EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir. Değişim programlarında alınan notların Üniversite not sistemine çevrilmesinde Senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosu esas alınır.

(5) Değişim programı kapsamında başka üniversitelerden gelen öğrencilere de Üniversitede eğitim aldıkları süre içerisinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır ve aldıkları dersler için kendilerine transkript verilir.

Kanıtlar

<http://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

<http://iro.comu.edu.tr/>

<http://erasmus.comu.edu.tr/>

<http://farabi.comu.edu.tr>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında akademik danışmanlar, kayıt yenileme, ders ekleme bırakma işlemlerine onay vermekle ve öğrencilerin kayıtlı oldukları programı izlemelerinde; eğitim-öğretim çalışmaları ve akademik yaşamıyla ilgili sorunlarının çözümünde rehberlik yapmaktadırlar.

Bunun yanı sıra programımızdaki tüm öğretim elemanları öğrencilere dersler ve mesleki soruları hakkında yardımcı olmaktadır. Öğretim elemanlarıyla rahat iletişim kurup destek görmek de öğrencilerimizin motivasyonunu arttırmakta ve memnuniyet düzeylerini ciddi oranda etkilemektedir.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar Bölgesel Araştırmalar Anabilim Dalı Başkanı veya görevlendirilen bir öğretim üyesi tarafından yürütülür. Tez danışmanının seçimi ve belirlenmesinde öğrencinin lisans mezuniyeti, kariyer planlaması ve çalışmak istediği tez konusu dikkate alınarak öğrencinin talebi ve danışmanın onayı esas alınır.

Tez danışmanının atanması ve görevleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 35. maddesine göre belirlenmiştir:

Tez danışmanı atama ilkeleri

MADDE 35 –(1) Tezli yüksek lisans programlarında tez danışmanı ataması EABDK/EASDK önerisi ve EYK kararı ile her öğrenci için, öğrencinin önceki çalışmaları ve çalışmak istediği alan ile tez danışman tercihi de dikkate alınarak, Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından en geç birinci yarıyılın sonuna kadar gerçekleştirilir.

Birinci yarıyılın sonuna kadar öğrencinin görüşünün alınamaması ve/veya tez danışmanı atamasının yapılamaması halinde ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ile EYK tarafından tez danışmanı ataması yapılabilir. Doktora/sanatta yeterlik programında yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar; dört yıllık lisans derecesi ile kabul edilenler için ise en geç dördüncü yarıyılın sonuna kadar tez danışmanı ataması yapılır.

(2) Tez danışmanı atamalarında öğrenci ilgili ana bilim/ana sanat dalından veya Üniversitenin diğer birimlerinde görev yapan öğretim üyeleri arasından beş tercih yapılabilir. Tez danışmanı, öğrencinin tercihleri, öğretim üyelerinin tez danışmanlık yükleri ve ilgili görüşler dikkate alınarak, EABDK/EASDK'nin önerisi ile EYK kararı ile belirlenir.

(3) Tez danışmanı, öncelikle EABDK/EASDK kadrosunda veya Üniversitenin diğer birimlerinde bulunan ve en az 2 (iki) yarıyıl lisans/yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programlarında ders vermiş olan öğretim üyeleri arasından belirlenir. Ayrıca gerekli görülmesi halinde EABDK/EASDK ile EYK'nin onayı ve Rektör oluru ile başka bir üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyesi de tez danışmanı olarak atanabilir.

(4) Doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim üyelerinin tez danışmanlığı yapabilmesi için dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri ana bilim dalları hariç en az bir yüksek lisans tezini başarı ile yönetmiş olma koşulu aranır.

(5) Tez danışmanı, öğrencinin alacağı derslerin seçimi, onaylanması ve tez çalışması ile ilgili konularda ona rehberlik eder.

(6) Tez danışmanı değişikliği, önceki tez danışmanının ve yeni atanacak tez danışmanının görüşü dikkate alınarak ve EABDK/EASDK onayı ile EYK tarafından karara bağlanır.

(7) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak olan ikinci tez danışmanı, birinci tez danışmanının görüşü, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile Üniversite kadrosu dışından en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir. Bu durumda, öğrencinin dersleri ve tez çalışmaları ile ilgili resmî işlemleri

gerçekleştirme görevini birinci tez danışmanı yerine getirir.

(8) Zorunlu hallerde birinci tez danışmanının görevini yerine getirememesi durumunda, öğrencinin talebi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile ikinci tez danışmanı birinci tez danışmanının görevlerini yerine getirebilir.

(9) Tez danışmanı olarak atanacak öğretim üyesinin uzmanlık alanı, tez çalışmasına uygun olmalıdır.

(10) Çıkar çatışması/örtüşmesi/akrabalık ilişkisi olan kişiler öğrencinin tez danışmanı olarak atanamazlar.

(11) Üniversitedeki görevinden emeklilik veya başka bir yükseköğretim kurumuna geçiş yaparak ayrılan öğretim üyesinin başlamış olan tez danışmanlığı, öğrencinin talebi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK tarafından uygun görülmesi durumunda süreç tamamlanıncaya kadar devam edebilir.

(12) Bir öğretim üyesinin tez danışmanı olarak atanabilmesi için, Enstitü bünyesinde daha önce yürüttüğü yüksek lisans tezlerinden, bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma ile ilgili asgari şartlar getirilebilir. Bu konuyla ilgili esaslar EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla belirlenir.

(13) Tez danışmanının Üniversitedeki görevinden ayrılması veya altı aydan daha uzun süreyle yurt dışında görevlendirilmesi durumunda veya üç aydan daha uzun süreli ücretsiz izin, doğum izni, rapor alması ve benzer durumlarda talep üzerine öğrenciye yeni bir tez danışmanı atanır. Altı aydan daha fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda tam zamanlı olarak görevlendirilen, kadrosuyla bir başka öğretim kurumuna veya kamu kurumuna geçen öğretim üyelerinin tez danışmanlığı öğrencinin ve tez danışmanının birlikte talebi halinde tez danışmanlık görevi ilgili EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile uzatılabilir.

(14) Yüksek lisans programlarında bir öğretim üyesinin atanabileceği tez danışmanlığı toplam sayısı Yükseköğretim Kurulu kararlarına göre belirlenir. Ancak Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dahilinde ve Üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen tezsiz yüksek lisans programları için bu sayı yüzde elliye kadar artırılabilir. Bu sınırın aşılması durumunda EYK tarafından ilgili öğretim üyesine yeni danışman atama işlemi yapılmaz.

(15) Bu sınırın aşılmış olması durumunda ilgili EABDB/EASDB'nin görüşü alınarak öğrencilerin tez danışmanlarına ilişkin değişiklik, öğrenci tercihleri de dikkate alınarak EYK tarafından karara bağlanır.

(16) Tez danışmanı; öğretim üyesinin tez danışmanlığından çekilme talebi veya öğrencinin gerekçeli tez danışmanı değişikliği talebi olması durumunda mevcut ve yeni atanacak öğretim üyelerinin görüşü alınarak, ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararıyla değiştirilebilir. Ayrıca öğrencinin tez danışmanının, tez danışmanlık hizmetlerini yerine getiremediğine yönelik talebi ile danışmanın kurumdan ayrılıp görevlendirme oluru alınamaması durumunda ilgili EABDK/EASDK'nin görüşüne dayanılarak, EYK kararı ile tez danışmanlığı sona erdirilir ve öğrencinin danışmanı değiştirilir.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

B Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programındaki tüm dersler ve etkinliklerin değerlendirmesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve ğretim Yönetmeliği'nin aşağıdaki maddeleri çerçevesinde yapılmaktadır.

Devam zorunluluğu

MADDE 25 – (1) Lisansüstü ğrencilerin teorik derslerin %70'ine ve uygulamalı derslerin %80'ine devam etmeleri zorunludur. Öğrencilerin devam durumları, dersin ğretim yesi tarafından izlenir. Olağanüstü koşullarda (afet, salgın ve benzeri) dersin devam zorunluluğuna ilişkin şartlar Senato tarafından belirlenir.

(2) Uzaktan ğretim programlarında derse devamlı ilgili uygulanacak esaslar EK'nin nerisi ve Senatonun kararı ile belirlenir.

Sınavlar ve değerlendirme

MADDE 26 – (1) Her ders için en az bir ara sınav ve bir yarıyıl sonu notu verilir. Ara sınav notu öğrencinin hazırladığı ödevler, yaptığı uygulamalı çalışmalar ve/veya girdiği sınavlar temel alınarak verilebilir. Yarıyıl sonu notu, yarıyıl sonu sınavı temel alınarak verilir. Yarıyıl sonu sınavı, yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Dersin niteliğine göre, dev ve benzeri çalışmalar da yarıyıl sonu sınavı yerine sayılabilir. Devamsızlık sınırını aşan öğrenciler o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez, girmeleri durumunda da devamsızlıktan kalırlar. Tez alışması, uzmanlık alan dersi, seminer ve dönem projesi dersleri için yarıyıl sonu sınavı yapılmaz.

(2) Bir derste yapılacak sınavların, dev, proje, sözlü sunum gibi çalışmaların sayısı ve niteliği dersi veren ğretim yesi tarafından belirlenir ve yarıyıl başında ilan edilir.

(3) Her yarıyıl sonunda yarıyıl sonu sınavından sonra bütünleme sınavı yapılır. Bir dersten devamsızlık nedeniyle başarısız olanlar o dersin bütünleme sınavına giremezler. Bütünleme sınavının notu yarıyıl sonu notu yerine sayılır.

(4) Yeterlik, seviye tespit, lisansüstü programlara giriş sınavları, tez nerisi savunma sınavı ve tez savunma veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, yazılı (kâğit ortamında) ve tüm adaylara eř zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde ilgili EABDK/EASDK'nin nerisi ve EYK'nin kararıyla elektronik ortamda da yapılabilir.

(5) Tez savunma sınavına, sanatta yeterlik savunma sınavına, doktora ve sanatta yeterlik için yapılan yeterlik sınavına, tez izleme komitesi sınavına katılmayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın yapıldığı tarihten itibaren beş iş günü içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nin nerisi ve EYK'nin kararı ile yeni bir sınav hakkı verilebilir.

(6) Uzaktan ğretim programlarında uygulanacak lme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili esaslar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde, EK nerisi ve Senato kararı ile belirlenir.

Mazeret sınavı

MADDE 27 – (1) Mazeret sınavı, sadece ara sınavlar için geçerlidir. Öğrencinin bir dersten mazeret sınavına alınıp alınmayacağı EYK tarafından belirlenerek, mazeret sınavının hangi tarihte, nerede ve ne şekilde yapılacağı ilan edilir.

(2) Mazeret sınavından yararlanmak isteyen öğrencinin sınav tarihini takip eden beş iş günü içinde mazeretini gösterir belgeyi bir dilekçe ile birlikte EABDB/EASDB'ye teslim etmesi halinde EABDK/EASDK'nin nerisi ve EYK'nin kararı ile öğrenciye mazeret sınavı hakkı

verilebilir. Mazeret sınavına girmeyen öğrencilere yeni bir mazeret sınavı hakkı verilmez. Öğrencinin mazeret sınavına girebilme hakkı aşağıdaki belgeli hallerde bağlıdır:

- a) Hastalık durumu ile ilgili sağlık kurulu raporu.
  - b) Acil hallerde aile hekimi veya 2./3. basamak sağlık kuruluşlarından alınan rapor.
  - c) Öğrencinin birinci derece yakınlarından birinin sınava girmesini engelleyecek bir tarihte vefatı ile ilgili belge.
  - ç) Trafik kazası, yangın, sel, deprem, çökme, yıkım ve benzeri beklenmeyen durumların ortaya çıkması halinde resmi makamlardan alınan belge.
  - d) Gözaltı veya tutukluluk halinde resmi makamlardan alınan belge.
  - e) EABDK/EASDK tarafından kabul edilen ve EYK tarafından onaylanan diğer mazeretler.
- (3) Yarıyıl sonu sınavına mazeretleri nedeniyle giremeyen veya girip de başarısız olan öğrenciler bütünleme sınavına girebilirler.
- (4) Geçerli mazereti nedeniyle tez sınavı ve yeterlik sınavı gibi jüri önünde yapılan sınavlara giremeyen öğrenciler için, beş iş günü içinde mazeretlerini Enstitüye bildirmeleri ve mazeretlerinin EYK tarafından kabul edilmesi halinde yeni bir sınav tarihi belirlenir.
- (5) Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerde Türkiye'yi, Üniversiteyi ve ilgili akademik birimi temsil etmek için görevlendirilen öğrencilere, katılmadıkları her sınav için mazeret sınavı hakkı verilir.

Notlar

MADDE 28 – (1) Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim elemanı tarafından, öğrencilere aldıkları her ders için, aşağıdaki harf notlarından biri, yarıyıl sonu ders notu olarak verilir. Başarı harf notuna karşılık gelen katsayılar aşağıdaki gibidir:

Katsayı	Harfli Puan Sistemine		Tam Puan 4,00	
	Göre	Kazanılan Not	Göre	Not Karşılığı
	90-100		AA	4,00
	85-89		BA	3,50
	80-84		BB	3,00
	75-79		CB	2,50
	70-74		CC	2,00
	60-69		DC	1,50
	50-59		DD	1,00
	30-49		FD	0,50
	0-29		FF	0,00

(2) Birinci fıkradaki harf notlarının dışında kalan değerlendirilmeler için aşağıdaki harfler kullanılır:

- a) DS: Devamsız
- b) G: Geçti
- c) K: Kaldı
- ç) M: Muaf
- d) GR: Girmede

(3) Geçti (G) ve Kaldı (K) notları uzmanlık alan, dönem projesi ve seminer dersleri için kullanılır. Bu iki not genel not ortalamasına katılmaz.

(4) Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az CC notu, doktora/sanatta yeterlik öğrencisinin ise en az CB notu almış olması gerekir. Seminer dersi, tez önerisi savunma sınavı, yeterlik sınavı, uzmanlık alan dersi ve dönem projesi dersinden başarılı sayılabilmek için Geçti (G) notunu almış olmak gerekir.

Ders tekrarı

MADDE 29 – (1) Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersi tekrar alabileceği gibi, aynı kredide başka bir seçmeli dersi de alabilir. Ders tekrarında farklı bir ders seçilirse, bu ders için devam zorunluluğu aranır.

(2) Bir dersten DS notu alan öğrenci, bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorundadır. Dersin devam koşulunu sağladığı halde başarısız olan öğrenci ise bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorunda değildir. Ancak not değerlendirmesi için gerekli olan sınavlara katılması ve/veya ödevleri hazırlaması gerekir.

(3) Öğrenciler başarısız olduğu zorunlu dersi tekrar almak zorundadır. Ancak başarısızlık veya devamsızlık nedeniyle tekrarlanması gereken zorunlu dersin programdan çıkartılması veya açılmaması durumunda tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK'nin kararı ile başarısız olunan zorunlu dersin yerine öğrenci başka bir dersi alabilir.

(4) Tekrar edilen derslerde alınan en son not geçerlidir.

Not ortalamaları

MADDE 30 – (1) Öğrencinin bir yarıyıl aldığı uzmanlık alan dersi, tez danışmanlığı, seminer, tez önerisi, doktora yeterlik çalışması, tez ve dönem projesi hariç tüm derslerin, ağırlıklı puanlarının toplamı AKTS kredileri toplamına bölünerek ağırlıklı yarıyıl not ortalaması hesaplanır. Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı puanı, dersin AKTS kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı sonucunda bulunur. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülerek yuvarlanır.

(2) Genel ağırlıklı not ortalaması; ağırlıklı yarıyıl not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmesinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel ağırlıklı not ortalamasının hesaplanmasında, tekrar edilen derslerden alınan en son not dikkate alınır.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programının başlıca amaçlarından biri öğrencilere bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneği kazandırılmasını sağlamaktır. Öğrencilerin mezuniyet koşulları, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir. Bir öğrencinin öğrenimini başarı ile bitirerek programımızdan yüksek lisans derecesi elde edebilmesi için alması gereken zorunlu ve seçmeli derslerin tümünden başarılı olması, programın bir eğitim-öğretim döneminde (iki yarıyıl) 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az 8 ders ve sonraki eğitim-öğretim döneminde tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisini tamamlaması gerekmektedir. Tez çalışmasının toplam AKTS kredisi en az 60'tır. Öğrenci, tez önerisinin EYK tarafından onaylanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Öğrencilerin mezun olabilmek için 4.00 üzerinden 2.50 not ortalamasına sahip olmaları gereklidir. Seminer ve tez derslerinin kredisi olmayıp, bu dersler "Başarılı/Başarısız" (S) olarak değerlendirilmektedir.

Tez savunma sınavından önce öğrencinin ilk yazar olduğu tez konusu ile ilgili bir alanda en az bir adet ulusal veya uluslararası bilimsel bir çalışma yaparak bilimsel dergilerde

yayımlaması/katılım belgeli sunum yapması veya çalışmanın yayımlanacağına dair kabul belgesi almış olması gerekir.

Tez savunma sınavında başarılı olmak ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleriyle belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az iki kopyasını ve jüri savunma sınavı sonrası tekrar alınan tez intihal tespit programı raporunu, tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Bunların kapsamı, yönetmeliğin ilgili maddeleriyle aşağıda ayrıntılı olarak verilmiştir:

Seminer dersi

MADDE 36 –

(1) Seminer dersi, tezsiz yüksek lisans dışındaki diğer programlarda zorunlu bir ders olup öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konuyu kapsayan yazılı ve/veya sözlü bir çalışmadır.

Uzmanlık alan dersi

MADDE 37 – (1) Uzmanlık alan dersi; tezsiz yüksek lisans dışında diğer programlarda öğretim üyesinin, tez danışmanlığını yaptığı öğrencilere, çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılmasını, çalışma disiplininin kazandırılmasını, güncel bilimsel yazıları izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesini sağlamaya yönelik teorik bir derstir.

(2) Öğrencinin uzmanlık alan dersini alabilmesi için kayıtlı olduğu programdaki lisansüstü derslerinden başarılı olması gerekir. Uzmanlık alan dersi danışmanın talebi, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile açılır. Bu ders, tez danışmanlığı görevi sona erinceye kadar, yarıyıllarda, yarıyıl tatili ve yaz tatillerinde de devam eder. EYK kararı ile öğrencinin mezun edilmesi durumunda uzmanlık alan dersi sona erer. Tez önerisi kabul edilen ve tüm derslerinden başarılı olan öğrenciler, derslerin başarılmasını takip eden yılda tez danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersini almak zorundadır.

(3) Uzmanlık alan dersine ilişkin diğer esaslar Senato tarafından kararlaştırılır.

Tez çalışması

MADDE 38 – (1) Tez çalışması, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarının amacına yönelik olarak hazırlanan ve EK tarafından belirlenen formatta yazılan bilimsel bir çalışmadır. Tez danışmanı, tez çalışmalarını izleyebilmek amacıyla, her öğrenci için haftada bir ders saatini belirler.

Mezuniyet için asgari yayın şartları

MADDE 39 – (1) EK'nin kararı ve Senatonun kabulüyle, öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için ulusal veya uluslararası düzeyde bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma gibi akademik bir faaliyet gerçekleştirmesine yönelik asgari şartlar belirlenebilir.

Tez savunma sınav tarihleri

MADDE 40 – (1) Tez ve/veya sanatta yeterlik savunma sınavları öğrencinin programın gerektirdiği koşulları sağlaması durumunda; tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin kararı ve EYK onayı ile akademik takvim yılı içerisinde belirlenir.

Programın ders yükü

MADDE 42 – (1) Bir yarıyılıda alınabilecek azami kredi miktarı, EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile sınırlandırılabilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi (iki yarıyıl) 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az 8 ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Tez çalışmasının toplam AKTS kredisi en az 60'tır. Öğrenci, tez önerisinin EYK tarafından onaylanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Öğrenci seminer dersini, tez danışmanı veya ilgili dersin öğretim üyesinden ikinci yarıyılıda alır. Seminer dersinin konusu tez danışmanı veya dersin öğretim üyesi tarafından belirlenir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydı ile lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

Süre

MADDE 43 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program kayıt dondurma süreleri hariç en çok altı yarıyılıda tamamlanır. Ancak afet ve salgınlarda tez aşamasındaki öğrencilere talepleri halinde bir yarıyıl, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir yarıyıl daha olmak üzere en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

(2) Öğrencinin tez aşamasına geçebilmesi için aldığı tüm derslerin başarılı (G/Geçti)/CC veya bunun üzerinde bir harf notu olması ve en az 2,50 AGNO sağlaması gereklidir.

(3) Öğrenci, özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşullarını yerine getirdiği takdirde EABDK/EASDK'nin gerekçeli önerisi ve EYK kararı ile programın süresinden önce de mezun olabilir.

(4) Öğrenci tez çalışma konusunu belirlemesinin ardından etik kurul onayı gerektiren durumlarda öncelikle gerekli onay ve/veya izinleri alarak tez çalışmasına devam edebilir.

Yüksek lisans tez önerisi

MADDE 44 – (1) Tezli yüksek lisans programında öğrencinin tez danışmanı ile birlikte belirlediği tez konusuna ilişkin hazırladığı tez önerisi, tez danışmanı tarafından EABDK/EASDK'ye sunulur. İlgili EABDK/EASDK tarafından tez önerisi ikinci yarıyılın içinde Enstitüye gönderilir ve EYK tarafından karara bağlanır.

(2) Öğrenci tez konusunu tez danışmanının uygun görmesi halinde değiştirebilir. Bu değişiklik ilgili EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK kararı ile gerçekleşir.

(3) Öğrenci tez adını tez danışmanının uygun görmesi halinde değiştirebilir. Bu değişiklik tez adı değişikliği formuyla birlikte EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK kararı ile gerçekleşir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 45 – (1) Yüksek lisans tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını Enstitü tez teslim birimine ön kontrol için getirir. Öğrenci, tez teslim birimi tarafından kontrol edilen nüshaları tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin Senato tarafından belirlenmiş tez yazım kurallarına uygun bir şekilde tamamlandığına dair onay vererek, tezin savunmaya uygun olduğu görüşünü EABDK/EASDK'ye bildirir. EABDK/EASDK üst yazısıyla tez savunmasına ilişkin evrakları Enstitüye iletir.

(2) Öğrencinin tez savunma sınavına alınabilmesi için programın gerektirdiği zorunlu dersleri başarı ile tamamlaması, asgari kredi koşullarını sağlaması ve uzmanlık alan dersini en az iki yarıyıl başarı ile alması gerekir.

(3) Tez savunma sınavından önce intihal tespit programı raporu tez danışmanı tarafından, Üniversitenin kabul ettiği intihal tespit programı kullanılarak alınır.

(4) Tez savunma sınavından önce öğrencinin ilk yazar olduğu tez konusu ile ilgili bir alanda en az bir adet ulusal veya uluslararası bilimsel bir çalışma yaparak bilimsel dergilerde yayımlaması/katılım belgeli sunum yapması veya çalışmanın yayımlanacağına dair kabul belgesi almış olması gerekir.

(5) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak tez danışmanına sunar. Tez danışmanı tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü, intihal tespit programı raporunu ve tezin bir kopyasını ve tez jürisi atama formunu EABDB/EASDB'ye iletir. Rapordaki verilerde intihalin tespiti halinde intihal oranı gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye gönderilir. EYK intihal tespit programı raporunu Tez Çalışması İntihal Raporu Uygulama Esasları çerçevesinde değerlendirir.

(6) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanının teklifi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile atanır. Gerekli durumlarda EYK, EABDK/EASDK tarafından önerilen jüri üyelerinde değişiklik yapabilir. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş asıl iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Ayrıca en az biri Üniversite dışından olmak üzere, iki de yedek öğretim üyesi belirlenir.

(7) Öğrenci ile arasında çıkar çatışması/örtüşmesi, husumet ve akrabalık ilişkisi olan kişiler jürilerde yer alamaz.

(8) Tez, öğrenci tarafından jüri üyelerine, EABDK/EASDK önerisi ve EYK kararları ile belirlenen tez savunma sınavı tarihinden en az 15 gün önce basılı veya dijital olarak teslim edilir. Jüri üyeleri, EYK tarafından belirlenen tarihte tüm üyeleriyle bizzat ya da jürinin salt çoğunluğunun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin/üyelerinin şehir dışından ya da yurt dışından gelememesi durumunda, EYK'nin kararı ile video konferans sistemi yoluyla kayıt altına alınarak elektronik ortamda toplanarak aralarından birini başkan seçip öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Olağanüstü durumlarda EYK onayı ile tez danışmanı haricindeki diğer jüri üyeleri tez savunma sınavına video konferans yoluyla katılabilir. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler, alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(9) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Karara dair jüri üyelerinin kişisel raporları, tez savunma sınav tutanak formu ve varsa diğer sınav evrakları EABDB/EASDB jürisindeki tüm üyelerin bizzat katılımı halinde üç gün içinde, video konferans sistemi yoluyla yapılması halinde tez sınavını izleyen 10 gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir. Ret, düzeltme ve salt çoğunlukla kabul durumlarında, olumsuz oy kullanan üye ya da üyelerin gerekçelerini tutanakta belirtmeleri zorunludur.

(10) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur.

(11) Geçerli bir mazeret nedeni ile EYK tarafından belirlenen tarihte jürinin toplanamaması veya adayın sınava katılamaması halinde, danışman tarafından toplanamama nedenlerinin ilgili EABDB/EASDB'ye bildirilmesi; ilgili EABDB/EASDB tarafından da aynı gün içerisinde yazılı olarak mazeretin ve yeni sınav tarihinin 15 günlük süreyi geçmemek üzere Enstitüye bildirilmesi gerekir. Enstitüye bildirilen yeni sınav tarihi EYK tarafından karara

bağlanır. Kabul edilebilir mazereti olmaksızın tarihi, yeri ve saati belirlenen sınava girmeyen öğrenci başarısız sayılır.

(12) Tezi reddedilen veya tez savunmasına girmeyen öğrenciye başarısız olunan/girilmediği için başarısız sayılan sınavdan dolayı EYK tarafından ilişkisi kesilmeden önce talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir. Tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan bu kapsamdaki bir öğrenciye, mezuniyet koşullarını sağlaması için bir yarıyıl ek öğrenim süresi verilir. Bu sürenin sonunda da tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(13) Kabul edilen tezlerin yüksek lisans tezi sınav sonuç formu sayfasında jüri üyelerinin imzaları bulunur. Oy çokluğu ile kabul edilen tezlerde, ret oyu kullanan üye ya da üyeler olumsuz ibaresini belirtebilirler.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 46 – (1) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve bu Yönetmelik hükümleriyle belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az iki kopyasını ve jüri savunma sınavı sonrası tekrar alınan tez intihal tespit programı raporunu, tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. EYK, talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu Enstitü ana bilim/ana sanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jürisi tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) Tezli yüksek lisans öğrencisinin mezuniyetine, EYK tarafından karar verilir.

(4) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Enstitü tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

(5) Yüksek lisans tezinin tamamen dijital baskı ile teslim edilmesi hususu Senato tarafından karara bağlanabilir.

Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş

MADDE 47 – (1) Tezli yüksek lisans programında öğretime başlayan öğrenciler, aynı bilim/sanat dalında (bilim/sanat dalı bulunmayan programlar için aynı ana bilim/ana sanat dalında) olmak kaydıyla, adayın başvurusu üzerine ilgili EABDB/EASDB'nin teklifi ve EYK kararı ile tezsiz yüksek lisans programına geçiş yapabilirler.

(2) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş başvurusu, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar yapılabilir. Geçiş yapan öğrenci, tezsiz yüksek lisans programı için gerekli AKTS kredisini azami süre içinde tamamlamak zorundadır.

(3) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş bir kez yapılır ve geçiş yapan öğrenciye tüm dersler ve dönem projesinden başarılı olduğu takdirde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Kanıtlar

[Mevzuat Bilgi Sistemi](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5)

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı (Bologna Süreci Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesinde) mezunlarına ileri düzeyde alan hakimiyeti, bilgi, beceri ve altyapı gerektiren mesleki araştırma ve uygulama alanlarında yetkinlik ve doktora programlarına geçiş yeterlilikleri kazandıran bir programdır. Programımız kamu ve özel sektörde ülkemizin Ortadoğu konusunda ihtiyaç duyduğu nitelikli ve uzman kadroların yetiştirilmesine katkı sunmayı hedeflemektedir. Bu amaçlar çerçevesinde eğitim alarak mezun olan öğrencilerimiz kamu kurum ve kuruluşlarında, akademisyen olarak üniversitelerimizde, serbest olarak özel sektöre bağlı birçok kurumda çalışma imkânı bulabilmektedir.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>
<https://kalite.comu.edu.tr/kurumsal-bilgiler/misyon-vizyon-ve-temel-degerler-r14.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Programımızın misyonu ve eğitim amaçları, mezunların erişmeyi istedikleri kariyer hedefleri ve mesleki beklentileriyle uyumludur. Mezunlarımıza yüksek lisans eğitimi sırasında verilen eğitimin yanı sıra uygulama ve araştırma gezisi gibi çalışmalarla kazandırılan mesleki deneyimler mezun olduktan sonra çalışma hayatlarında katkı sağlamaktadır. Yüksek lisansa yeni başlayan öğrencilere dönem başında anabilim dalı, üniversite ve kütüphane kullanımı konusunda oryantasyon toplantıları düzenlenmektedir. Ayrıca, öğrencilere kariyer planlamaları konusunda rehberlik yapılmaktadır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı mezunlarının sahip olmaları gereken mesleki kabiliyet ve yeterlilikleri aşağıda sıralanmıştır:

Lisans seviyesinde çeşitli alanlarda edinilmiş bilgi ve becerilerini genişleterek, olayları disiplinlerarası bir perspektiften inceleyip yorumlayabilir.

Ortadoğu’da din, tarih, kimlik, ulusçuluk, kültür, I. ve II. Dünya Savaşından sonra Ortadoğu’da yaşanan gelişmeler, Osmanlı mirası, uluslararası ilişkiler, Büyük Güçlerin Ortadoğu Politikaları, Soğuk Savaş sonrasında yaşanan gelişmeler, Türkiye-Ortadoğu İlişkileri vs. konularda bilimsel ve akademik araştırma yapabilir.

Ortadoğu’da yaşanan etnik-dinsel sorunları teşhis edebilir.

Ortadoğu’da güncel gelişmelerin tarihsel arka planını değerlendirebilir.

Ortadoğu’da ilgili bilimsel kongre, sempozyum, seminer vs. akademik platformlarda sunum yapabilir, akademik dergilerde makale yayınlayabilir.

Ortadoğu ile ilgili gelişmeleri takip ederek, kendini geliştirir,

Bilimsel ve mesleki açıdan etik davranışı benimser, bu anlayışı her türlü durumda savunabilme yetkinliği kazanır.

Mezunlarımız tez konularına ve uzmanlık alanlarına bağlı olarak doktora eğitimlerine devam edebilmeleri dışında üniversitelerde Araştırma Görevlisi ve Öğretim Görevlisi olarak görev yapabilmekte, ayrıca Diyanet İşleri Başkanlığı, İç İşleri Bakanlığı Göç İdaresi, Millî Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, TİKA, YTB, Strateji Araştırma Merkezleri, çeşitli devlet ve özel kuruluşlarında uzman olarak çalışabilme imkânı bulabilmektedirler.

Kanıtlar

Mezun İlişkileri Koordinatörlüğü

<http://omik.comu.edu.tr/>

Mezun Bilgi Sistemi

<https://ubys.comu.edu.tr/GTS/Portal/home/index>

<https://kalite.comu.edu.tr/kurumsal-bilgiler/misyon-vizyon-ve-temel-degerler-r14.html>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün özgörevleriyle uyumlu olmalıdır.

Programımızın misyonu, akademik araştırma etiğine sahip, eleştirel ve analitik düşünme kabiliyeti olan, Ortadoğu konusunda yeni araştırma ve gelişmeleri takip ederek disiplinlerarası bakışla ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel araştırma ve projeler yapabilecek nitelikte Ortadoğu uzmanları yetiştirmek; Ortadoğu tarihi, kültürü, edebiyatı, göç, din, kimlik, etnisite, uluslararası ilişkiler vb. konularda istihdam ihtiyacını karşılamak ve Ortadoğu’daki güncel gelişmeleri takip ederek öğrencilerin ilgisini çekecek bir düzeyde müfredat sunmak, eğitim, araştırma ve proje imkânlarını geliştirmektir.

Program amaçlarına ulaşma kapsamında Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programının misyonu ve eğitim amaçları Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü’nün öz görevleriyle uyumludur. Üniversitemizin misyonu; alanında öncü ve girişimci bireyler yetiştiren, Ar-Ge odaklı, uygulamaya dönük, çok disiplinli ve proje tabanlı araştırmalar üreten; paydaşlarıyla sürdürülebilir ilişkiler geliştiren, kalite odaklı ve yenilikçi bir üniversite olmaktır. Üniversitemizin bu misyonunda enstitümüz farklı programları ve imkanları ile önemli rol üstlenmektedir. Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Program amaçları, vizyon ve hedefleri üniversitenin ve enstitünün öz görevleriyle uyumludur.

Kanıtlar

<https://www.comu.edu.tr/misyon-vizyon>

<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/misyon-vizyon-r5.html>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6724&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Programımızın iç ve dış paydaşları eğitim sürecine dahil edilerek İlahiyat Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Coğrafya, Sosyoloji ve Tarih Bölümleri, Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü ve STK'lar ile birlikte öğrencilerimize yönelik konferans, seminer, kongre, toplantılar vb. akademik etkinlikler tertip edilmektedir. Bunun yanı sıra iç ve dış paydaşlarla yapılan görüşmeler, anketler programın güncel şartlara göre yenilenmesi konusunda katkı sağlamaktadır.

İç Paydaşlarımız:

- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi (<https://atamer.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Balkan ve Ege Uygulama ve Araştırma Merkezi (<https://beuam.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü (<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü (<http://tarih.fef.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü (<http://ir.sbf.comu.edu.tr>)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Öğrenci Ofisi Koordinatörlüğü (<https://student.comu.edu.tr>)

Dış Paydaşlarımız:

- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı (<https://catab.ktb.gov.tr>)
- Çanakkale İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (<https://canakkale.ktb.gov.tr/>)
- Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü (<https://oae.marmara.edu.tr/>)

Kanıtlar

<http://tarih.fef.comu.edu.tr/arsiv/haberler/osmanli-sarayinda-misafir-olmak-ziyaret-ziyafet-di-r610.html>

<http://tarih.fef.comu.edu.tr/arsiv/haberler/ogr-gor-behcet-loklar-tarafindan-bosna-hersekte-sa-r621.html>

<http://tarih.fef.comu.edu.tr/arsiv/haberler/turk-yunan-nufus-mubadelesi-paneli-gerceklestirildi-r691.html>

<http://tarih.fef.comu.edu.tr/arsiv/haberler/prof-dr-cihan-piyadeoglu-tarafindan-malazgirt-sava-r616.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Tüm iç ve dış paydaşlarımız ve özellikle öğrencilerimiz ile öğrenci adaylarımız Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı misyon, amaç, hedef, detaylı öğretim planı ve ders içerikleri ve ders programlarına üniversitemizin UBYS Bilgi Sistemi ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü web sayfası üzerinden kolaylıkla ulaşabilmektedirler.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

<https://lee.comu.edu.tr/>

UBYS Bilgi Sistemi<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>**Durum**

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans programı eğitim planı ve amaçları öğrencilerimizin mezuniyet sonrasında çalışma alanlarında ihtiyaç duyabilecekleri gereksinimler, Türkiye’de ve yurtdışında Ortadoğu alanındaki gelişmeler dikkate alınarak her öğretim yılında bölüm kurulu kararı ile gözden geçirilmektedir. Bu kapsamda ihtiyaç halinde yeni dersler müfredata eklenmekte, bu şartlara yönelik faaliyetler ve etkinlikler düzenlenmektedir. Ders planımız üniversitemizin bilgi yönetim sisteminden tüm öğrencilerimiz tarafından görülmektedir.

Kanıtlar**Lisansüstü Eğitim Enstitüsü**<https://lee.comu.edu.tr>**UBYS Bilgi Sistemi**<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>**Durum**

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

2.7-Test Ölçütü

Programımızın öz görev, amaç, hedef ve öğretim planı üniversitemizin ve fakültemizin kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra tarih açısından güncel ihtiyaçlar ve hedefler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu amaçların ve hedeflerin ölçülmesinde iç ve dış paydaşların yanı sıra üniversitemiz tarafından belirli aralıklarla yapılan faaliyet raporları da önemlidir.

Mezunlarımız tez konularına ve uzmanlık alanlarına bağlı olarak doktora eğitimlerine devam edebilmeleri dışında üniversitelerde Araştırma Görevlisi ve Öğretim Görevlisi olarak görev yapabilmekte, ayrıca Diyanet İşleri Başkanlığı, İç İşleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Millî Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, TİKA, YTB, Strateji Araştırma Merkezleri, çeşitli devlet ve özel kuruluşlarında uzman olarak çalışabilme imkânı bulabilmektedirler. Mezunlarımız arasında Ortadoğu konusunda yaptıkları yüksek lisans tezleri ve diğer çalışmalarını kitap olarak basılan ve araştırmacı-yazar olarak tanınan kişilerin varlığı program hedeflerimizin test edilebilmesi bakımından örnek teşkil etmektedir.

Kanıtlar**Mezun İlişkileri Koordinatörlüğü**<http://omik.comu.edu.tr/>**Mezun Bilgi Sistemi**<https://ubys.comu.edu.tr/GTS/Portal/home/index>**Durum**

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

3-PROGRAM ÇIKTILARI

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK,FEDEK,SABAK,EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Programımızın misyonu, eğitim ve öğretimde bilgili, donanımlı, kültürlü ve özgüveni yüksek bireyler yetiştirmeyi akademik araştırma etiğine sahip, eleştirel ve analitik düşünme kabiliyeti olan, Ortadoğu konusunda yeni araştırma ve gelişmeleri takip ederek disiplinlerarası bakışla ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel araştırma ve projeler yapabilecek nitelikte Ortadoğu uzmanları yetiştirmek; Ortadoğu tarihi, kültürü, edebiyatı, göç, kimlik, etnisite, uluslararası ilişkiler vb. konularda istihdam ihtiyacını karşılamak ve Ortadoğu'daki güncel gelişmeleri takip ederek öğrencilerin ilgisini çekecek bir düzeyde müfredat sunmak, eğitim, araştırma ve proje imkânlarını geliştirmektir.

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi, Yüksek Lisans Eğitimi yeterliliklerine göre program kazanımları şöyledir:

BİLGİ

- **Kuramsal-Olgusal**

TYYC-1- Beşerî Bilimlerde lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak, Ortadoğu Araştırmaları alanında bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirebilir ve derinleştirebilir.

TYYC-2- Ortadoğu Araştırmaları alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar ve farklı disiplinlerle ortak çalışmalar yürütür.

TYYC-3- Beşerî bilimler alanında kazanılan lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak Ortadoğu Araştırmaları alanındaki kaynakları etkin bir şekilde kullanır.

TYYC-4- Beşerî bilimler alanlarında uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır, Ortadoğu Araştırmaları alanında kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.

BECERİLER

- **Bilişsel**

- **Uygulamalı**

TYYC-5- Ortadoğu Araştırmaları alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanır.

TYYC-6- Ortadoğu Araştırmaları alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar, çözümler ve yeni bilgiler oluşturur.

TYYC-7- Ortadoğu Araştırmaları alanında karşılaşılan sorunları en uygun araştırma yöntem ve tekniklerini kullanarak çözümler.

TYYC-8- Ortadoğu Araştırmaları alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgileri toplumun eğitim, kültür ve sanat seviyesinin yükseltilmesi yönünde kullanır.

YETKİNLİKLER

1. Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği

TYYC-9- Ortadoğu Araştırmaları alanıyla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.

TYYC-10- Ortadoğu Araştırmaları alanıyla ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunların çözümü için yeni yaklaşımlar geliştirir.

TYYC-11- Eğitim, kültür ve sanat alanlarında yürütülen çalışmalarda bireysel olarak bağımsız çalışır ve/veya ekip çalışmalarında sorumluluk alarak çözüm üretir.

TYYC-12- Ortadoğu Araştırmaları alanında karşılaştığı sorunların çözümlenmesini gerektiren ortamlarda liderlik yapabilir.

2. Öğrenme Yetkinliği

TYYC-13- Ortadoğu Araştırmaları alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.

TYYC-14- Sorumluluğu altındaki kişi ve grupların öğrenmesini yönlendirir.

3. İletişim ve Sosyal Yetkinlik

TYYC-15- Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler, geliştirir ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer.

TYYC-16- Ortadoğu Araştırmaları alanındaki güncel gelişmeleri ve yürütülen projeleri, nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara uygun iletişim araçlarıyla aktarır.

TYYC-17- Ortadoğu Araştırmaları alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerilerini kullanarak toplumda kültür ve sanat duyarlılığını geliştirir.

TYYC-18- Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B2 Genel Düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.

TYYC-19- Ortadoğu Araştırmaları alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanabilir.

4. Alana Özgü Yetkinlik

TYYC-20- Ortadoğu Araştırmaları alanıyla ilgili verileri toplanması, yorumlanması, uygulanması ve duyurulması aşamalarında bilimsel, kültürel, sanatsal, toplumsal ve etik değerleri gözeterik denetler ve bu değerleri anlatır.

TYYC-21- Ortadoğu Araştırmaları alanı ile ilgili konularda strateji, politika ve uygulama planları geliştirebilir ve elde edilen sonuçları kalite süreçleri çerçevesinde değerlendirebilir.

TYYC-22- Ortadoğu Araştırmaları alanında edindiği uzmanlık bilgisini ve problem çözme ve/veya uygulama becerilerini, disiplinlerarası çalışmalarda kullanabilir ve araştırmalarında çeşitli disiplinlerden yararlanabilir.

Kanıtlar

[Lisansüstü Eğitim Enstitüsü](https://lee.comu.edu.tr)

<https://lee.comu.edu.tr>

[UBYS Bilgi Sistemi](https://ubys.comu.edu.tr)

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Öğrenci ders değerlendirme anketi ile öğrencilerin almış oldukları derslerin program çıktılarını ne derece sağladığı, dersin ne gibi becerileri kazandırdığı, içerik ve kapsamının yeterliliği ile ilgili bilgiler sorgulanmaktadır. Öğretim Üyesi Ders Değerlendirme Formu kullanılarak, Lisansüstü Programında yer alan tüm dersler için, hedeflenen öğrenme çıktıları ile doğrudan ilişkili olan program çıktıları, ders tanıtım formları baz alınarak belirlenir. Bu program çıktıların öğrenciler tarafından ne derecede kazanıldığı sınav, ödev, proje, vb. gibi ölçme araçları üzerinden değerlendirilir. Bu değerlendirme ile Lisansüstü Programının program çıktılarını ne ölçüde sağladığına ilişkin önemli veriler elde edilmiş olur. Böylece, öğrenci çalışmalarının esas alındığı sistematik bir ölçüm gerçekleştirilebilmektedir.

Kanıtlar Lisansüstü Eğitim Enstitüsü UBYS Bilgi Sistemi https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

<p>Ortadoğu Araştırmaları Yüksek Lisans Programında bir öğrencinin mezun olabilmesi için Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği çerçevesinde alması gerekli kredi ve not ortalamasını sağlaması dışında kendisine verilen araştırma ödevleri, seminerlerin disiplinlerarası bilimsel bir bakış açısıyla hazırlanmış olması ve program çıktılarını karşılayacak nitelikte olması gerekir. Öğrencinin kendisini sözlü ve yazılı olarak başarılı bir şekilde ifade edebilmesi elzemdir. Öğrencinin hazırlamış olduğu yüksek lisans tezinin bilimsel araştırma etiğine uygun olması yanında alanına katkı yapan ve nitelikli bir çalışma olması zorunludur.</p>	
Kanıtlar UBYS Bilgi Sistemi https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

<p>Ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçlar programın sürekli iyileştirilmesine yönelik kullanılmakta ve öğrencilerimizin akademik başarılarının artırılması için ders içerikleri ve öğretim yöntemleri güncellenmektedir. İç paydaşlarla toplantı, dış paydaşlarla toplantı, iç paydaş anketi, dış paydaş anketi, yeni mezun anketi, öğrenci ders değerlendirme anketi, öğrencilerin başarı durumlarının değerlendirilmesi, akademik kurul toplantıları, birim yöneticiliğinin organize ettiği tüm toplantılar, faaliyet raporları, görev tanımları ve iş akış şemaları ve bunların sürekli güncellenmesi anabilim dalı başkanı ve birim yöneticileri tarafından takip edilmektedir. Bu kapsamda programımız, kaliteli eğitim ve öğretim faaliyetleri sunmak, bilimsel, girişimci, yenilikçi ve rekabetçi bir araştırma üniversitesi olmaya katkı sağlamak için gelişmelere açıktır. Ayrıca, programımızın ders planı yeni bilimsel ve teknolojik gelişmelere koşut olarak güncellenmektedir.</p>	
Kanıtlar Lisansüstü Eğitim Enstitüsü https://lee.comu.edu.tr/	

Ders Planı

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
- Olgunlaşmamış Uygulama
- Örnek Uygulama

4.2-Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Bölgesel Araştırmalar Anabilim Dalı (Disiplinlerarası), Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı farklı disiplinlerden gelen ders teklifleri ve program geliştirme önerileri dikkate alınarak iyileştirilmektedir. Bu bağlamda iç ve dış paydaşlarımızdan alınan program geliştirme önerileri, öğrenci anket sonuçları dikkate alınmaktadır. Programımızın ders planı yeni bilimsel ve teknolojik gelişmelere ve öğretim üyesi hareketliliğine bağlı olarak güncellenmektedir. İyileştirme Sürecinde, Toplam Kalite Yönetiminin Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al (PUKÖ) döngüsünü esas alınmaktadır.

Kanıtlar

[Lisansüstü Eğitim Enstitüsü PUKÖ Döngüsü](https://cdn.comu.edu.tr/cms/lee/files/1943-comu-lee-puko-dongusu.pdf)

<https://cdn.comu.edu.tr/cms/lee/files/1943-comu-lee-puko-dongusu.pdf>

Ders Planı

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
- Olgunlaşmamış Uygulama
- Örnek Uygulama

5-EĞİTİM PLANI

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programının müfredatı eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyecek şekilde tarih, edebiyat, coğrafya, filoloji, iktisat, uluslararası ilişkiler, kamu yönetimi, ilahiyat, iletişim gibi farklı disiplinlere ait derslerden oluşturulmuştur. Ülkemizde ve yurt dışında Ortadoğu konusunda yaşanan gelişmeler ışığında eğitim planı güncellenmektedir. Ayrıca, öğretim üyeleri ve öğrencilerden gelen talepler doğrultusunda her yıl Mayıs ayında bölüm ders planı ve ders içerikleri gözden geçirilmekte ve yeni ders önerileri değerlendirilmektedir. Eğitim planımıza UBYS eğitim kataloğundan erişilebilmektedir.

Kanıtlar

Ders Planı

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
- Olgunlaşmamış Uygulama
- Örnek Uygulama

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Eğitim planının uygulanmasında kullanılan eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve

davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilecek niteliktedir. Derslerin işlenmesinde yüz yüze anlatım, soru-cevap, proje-ödev, araştırma, seminer-sunum gibi yöntemlerden yararlanılmaktadır. Programımızda öğretim elemanları tarafından uygulanan eğitim yöntemleri aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

Yüz yüze Anlatım: Dersi veren öğretim elemanı tarafından ele alınan konular tahtada veya slaytlar eşliğinde yüz yüze öğrenciye anlatılmaktadır. Bu süreçte projeksiyon cihazı aktif olarak kullanılmaktadır. Ders anlatımı çoğunlukla öğretim elemanı tarafından yapılırsa da öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanmakta ve karşılıklı soru-cevap şeklinde sürdürülmektedir. Anlaşılmayan konular öğretim elemanları tarafından tekrar edilmektedir. Ayrıca dönem dönem öğrencilere araştırma konuları verilip öğrenciler tarafından da bu konuların sınıfta sunulması istenmektedir. Böylece öğrencilerin araştırma, raporlama, hitabet, sunum ve tartışma becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir ve özgüven kazanmaları sağlanmaktadır.

Soru – cevap: Konu anlatımı esnasında veya sonrasında, uygulama esnasında veya sonrasında öğrencilerin sorularını yanıtlamak şeklinde uygulanmaktadır. Verilen ödevlerde de soru-cevap uygulaması yapılmaktadır.

Proje – Ödev: Derste anlatılan konuların öğrenci tarafından daha iyi anlaşılması amacıyla proje veya ödevler kullanılmaktadır. Proje ve ödevler ile öğrencinin öncelikle problemi tanıması, kavraması, gerekli literatürü tarayabilmesi ve konuyu çözme becerilerini geliştirmesi ve bir rapor hazırlayıp sunması amaçlanmaktadır. Yüksek lisans öğrencileri böylelikle tez çalışmasına daha iyi bir şekilde hazırlanabilmektedirler.

Araştırma ve Uygulama: Öğrencilere ders kapsamında yapılan araştırma gezilerinde tarihi alanlar ve kültür varlıkları incelenerek teorik derslerde anlatılan bilgilerin yerinde görülmesi ve edinilen bilgilerin uygulaması sağlanmaktadır. Bunların dışında alanın önde gelenleri davet edilip panel, seminer ve konferans organizasyonları düzenlenmektedir.

Kanıtlar

[Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5)

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

[UBYS Bilgi Sistemi](http://tarih.fef.comu.edu.tr/arsiv/haberler/osmanli-sarayinda-misafir-olmak-ziyaret-ziyafet-di-r610.html)

<http://tarih.fef.comu.edu.tr/arsiv/haberler/osmanli-sarayinda-misafir-olmak-ziyaret-ziyafet-di-r610.html>

<http://tarih.fef.comu.edu.tr/arsiv/haberler/ogr-gor-behcet-loklar-tarafından-bosna-hersekte-sa-r621.html>

<http://tarih.fef.comu.edu.tr/arsiv/haberler/turk-yunan-nufus-mubadelesi-paneli-gerceklestirildi-r691.html>

<http://tarih.fef.comu.edu.tr/arsiv/haberler/prof-dr-cihan-piyadeoglu-tarafından-malazgirt-sava-r616.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Programımız Atatürk İlke ve İnkılâplarına ve Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş değerlerine bağlı, Türkiye ve Ortadoğu ilişkileri konusunda akademik açıdan yetkin, ulusal ve uluslararası düzeyde Ortadoğu literatürünü yakından takip edebilen, bilimsel araştırma yapabilme yeterliliğine sahip, akademik etik ve ahlak konusunda duyarlı, olaylara eleştirel gözle bakabilen Ortadoğu uzmanları yetiştirme hedefleri doğrultusunda öğrencilerimiz

program danışmanları tarafından ders seçimlerinde zorunlu dersler dışında uzmanlaşmak istedikleri alanlarda seçmeli derslere yönlendirilmektedirler. Öğrenciler sorumlu oldukları lisans eğitim planına, ders programına, derslerin içeriklerine, program çıktıklarına Öğrenci Bilgi Sisteminden ve Eğitim Kataloğundan ulaşabilmektedir. Öğrencilerin ders seçimi, kayıt ve onayı, kredi yeterlilikleri ve mezuniyet işlemleri öğrenci danışmanları tarafından yürütülmektedir. Mezuniyet aşamasındaki öğrencilerin sorumlu oldukları eğitim planına uygun ders alıp almadıkları, mezuniyet koşullarını sağlayıp sağlamadıkları, öğrenci danışmanları ve mezuniyet komisyonu tarafından kontrol edilmektedir.

Kanıtlar

[Lisansüstü Eğitim Enstitüsü](https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/anabilim-anasanat-dallari-r3.html)

<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/anabilim-anasanat-dallari-r3.html>

[UBYS Bilgi Sistemi](https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR)

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında yer alan Sosyal Bilimlerde Araştırma Metodolojisi dışındaki bütün seçmeli dersler Ortadoğu ile ilgili çeşitli disiplinlere ait temel derslerden oluşmaktadır. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi (iki yarıyıl) 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az 8 ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Tez çalışmasının toplam AKTS kredisi en az 60'tır. Öğrenci, tez önerisinin EYK tarafından onaylanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Öğrencinin tez aşamasına geçebilmesi için aldığı tüm derslerin başarılı (G/Geçti)/CC veya bunun üzerinde bir harf notu olması ve en az 2,50 AGNO sağlaması gereklidir.

Kanıtlar

[UBYS Bilgi Sistemi](https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR)

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

[Mevzuat Bilgi Sistemi](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5)

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

5.5-En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi içermelidir.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında yer alan Sosyal Bilimlerde Araştırma Metodolojisi dışındaki bütün seçmeli dersler Ortadoğu ilgili çeşitli disiplinlere ait temel derslerden oluşmaktadır. Böylece, öğrencilerimize Ortadoğu alanında meslek eğitimine uygun derslerle kendilerini geliştirme imkânı sunulmaktadır. Öğrencilerimizin Tezli yüksek lisans programı toplam 21 krediden az olmamak şartıyla en az yedi adet ders, seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Bir eğitim-öğretim dönemi (iki yarıyıl) 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak

üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

Kanıtlar

UBYS Bilgi Sistemi

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

Mevzuat Bilgi Sistemi

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

5.6-Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Eğitim ve ders planımız program amaçları ve program çıktıları doğrultusunda oluşturulmuştur. Öğrencilerimize Ortadoğu alanında geniş bir seçmeli ders havuzundan ders seçme imkânı tanınmakta ve uzmanlaşmak istedikleri alanlara yönelik ders seçimi konusunda kolaylık sağlanmaktadır. Ayrıca öğrencilere Arapça ve Farsça dillerinden birini öğrenme fırsatı sunulmaktadır.

Kanıtlar

UBYS Bilgi Sistemi, Program Öğretim Planı

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

Mevzuat Bilgi Sistemi

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

5.7-Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Eğitim planında yer alan dersler, birbirlerini destekleyecek nitelikte oluşturulmuştur. Programda ders veren öğretim elemanlarının görüşleri, alanla ilgili güncel gelişmeler, öğrencilerin talepleri gibi etkenler neticesinde, ilgili kurullarca eğitim planının güncellenmesi gerçekleştirilmektedir. Derslerde elde edilen bilgi ve becerileri kullanmak ve uygulamak açısından dersler kapsamında verilen ödev ve projeler önemli rol üstlenmektedir. Öğrenciler, sosyal bilimlerde araştırma metodolojisi becerisine ek olarak derslerde edindikleri bilgi ve kazanımları kullanarak tez yazım süreci ve bilimsel araştırma safhasına hazır hale gelmektedir. 30 AKTS değerindeki uzmanlık alan dersi ile uygulama deneyimlerini geliştirmekte ve tez yazımını öğrenmektedirler.

Kanıtlar

UBYS Bilgi Sistemi, Program Öğretim Planı

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

Mevzuat Bilgi Sistemi

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok

☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı disiplinlerarası bir program olduğu için öğretim kadrosu farklı birimlerde görev yapan Ortadoğu araştırmaları konusunda yetkin bilim insanlarından oluşmaktadır. Programımızda ders veren öğretim üyesi sayısı öğretim üyesi-öğrenci ilişkileri, öğrenci danışmanlıkları, program hedeflerinin gerçekleştirilmesi bakımından sayıca yeterlidir.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında üniversitemiz bünyesinde çeşitli fakültelerde görev yapan Ortadoğu konusunda uzman 4 Profesör, 5 Doçent ve 1 Dr. Öğretim üyesi aktif olarak ders vermektedir.

Kanıtlar

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında Ders Veren Öğretim Üyeleri

Unvanı-Adı Soyadı	Görev yaptığı	Bölüm/ Ana Bilim Dalı	E-Posta
Prof. Dr. Aşkın KOYUNCU (Bölgesel Araştırmalar Anabilim Dalı Başkanı)	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Tarih Bölümü	askinkoyuncu@comu.edu.tr
Doç. Dr. Aznavur DEMİRPOLAT (Ortadoğu Arş. Bilim Dalı Başkanı)	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Sosyoloji Bölümü	ademirpolat@gmail.com
Prof. Dr. Şeref ULUOCAK	Fen- Edebiyat Fakültesi	Sosyoloji Bölümü	uluocak@comu.edu.tr
Prof. Dr. Şevket YAVUZ	İlahiyat Fakültesi	Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, Dinler Tarihi	https://avesis.comu.edu.tr/219
Prof. Dr. Kadir ARSLANBOĞA	Siyasal Bilgiler Fakültesi	İktisat	karslanboga@comu.edu.tr
Doç. Dr. Hamit ARBAŞ	İlahiyat Fakültesi	İslam Tarihi ve Sanatları, Türk İslam Sanatları Tarihi	harbas@comu.edu.tr
Doç. Dr. Mehmet YILMAZ	İlahiyat Fakültesi	Temel İslam Bilimleri	myilmaz93@comu.edu.tr
Doç. Dr. Yunus AKYÜREK	İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi	İslam Tarihi ve Sanatları	yunusakyurek@comu.edu.tr
Doç. Dr. Yelda TUTAR SERTER	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Tarih Bölümü	yeldatutar@comu.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Salim AZİZ	Fen- Edebiyat Fakültesi	Coğrafya Bölümü	salimaziz@comu.edu.tr

[COMÜ, Akademik Veri Yönetimi Sistemi](https://avesis.comu.edu.tr/)

<https://avesis.comu.edu.tr/>

[Ders planı](https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR)

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

Durum Uygulama Yok

	☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--	--

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Ortadoğu Araştırmaları Yüksek Lisans Programı disiplinlerarası bir program olduğu için öğretim kadrosu farklı birimlerde görev yapan bilim insanlarından oluşmaktadır. Programımızda ders veren öğretim üyeleri Ortadoğu araştırmaları konusunda gerekli akademik altyapı ve birikime sahiptir. Programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlayabilecek niteliktedirler.

Kanıtlar

COMÜ, Akademik Veri Yönetimi Sistemi

<https://avesis.comu.edu.tr/>

Ders planı

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=null&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

6.3-Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Disiplinlerarası Ortadoğu Araştırmaları Yüksek Lisans Programında ders veren öğretim üyelerinin kadroları üniversitemizin farklı birimlerindedir. Öğretim üyelerinin atama ve yükseltme koşulları üniversitemizin “Öğretim üyesi kadrolarına başvuru, görev süresi uzatımı, atanma ve yükseltme kriterleri” çerçevesinde yürütülmektedir ve Program hedeflerini sağlamak ve geliştirmek bakımından yeterlidir.

Kanıtlar

ÇOMÜ Akademik Kadro Atama Kriterleri

<https://personel.comu.edu.tr/mevzuatlar/akademik-kadro-atama-kriterleri-r7.html>

Akademik Veri Yönetimi Sistemi

<https://avesis.comu.edu.tr/>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programında Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde yer alan derslikler kullanılmaktadır. Ayrıca, programda ders veren öğretim üyelerinin fakültelerindeki çalışma ofisleri kullanılmaktadır.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü sınıflar, seminer salonu, teknik altyapı, teçhizat vs. fiziksel koşullar bakımından programın eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olacak niteliktedir. Programımız sınırlı sayıda öğrenci kabul ettiği için mekân açısından enstitü imkanları yeterlidir. Programla

ilgili konferans, panel, seminer vs. etkinlikler Troia Kùltür Merkezi'nde gerçekleştirilmektedir.

Kanıtlar

[Lisansüstü Eğitim Enstitüsü](https://lee.comu.edu.tr)

<https://lee.comu.edu.tr>

[Troia Kùltür Merkezi](https://sks.comu.edu.tr/kultur-sube/salonlar-r14.html)

<https://sks.comu.edu.tr/kultur-sube/salonlar-r14.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kùltürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Terzioğlu yerleşkesinde öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kùltürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcuttur. Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde konferans, seminer, panel, sunum gibi bilimsel faaliyetlerin gerçekleştirildiği sınıf ve salonlar mevcuttur. Ayrıca kampüs içinde 7/24 hizmet veren merkez kùtùphane, Öğrenci Sosyal Etkinlik Merkezi (ÖSEM), kafeterya ve yemek salonları, spor salonları öğrencilerin sosyal ve kùltürel ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeterliliktedir. Üniversitemiz Terzioğlu Yerleşkesi'nde bulunan Troia Kùltür Merkezi 1 adet büyük (512 kişi kapasiteli) ve 4 adet küçük (135 kişi kapasiteli) salonlarıyla hizmet vermektedir. Ayrıca Dardanos Yerleřkesinde kapalı yüzme havuzu mevcuttur. Bunun yanı sıra üniversite bünyesinde çok çeşitli öğrenci toplulukları yer almaktadır.

Sosyal Alanlar

Kampüs içerisinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Kùltür ve Spor Daire Başkanlığı'na bağlı Öğrenci Sosyal Etkinlik Merkezi (ÖSEM) öğrencilerin sosyal, kùltürel, beslenme ile spor ihtiyaçlarını karşılayan bir hizmet birimidir. ÖSEM içerisinde:

- 1 adet bilgisayar laboratuvarı,
- 2 adet yemekhane,
- 1 adet kırtasiye,
- 1 adet kafeterya,
- 1 adet market,
- 1 adet Erkek Kuaförü hizmet vermektedir.

Ayrıca üniversitemiz radyosu da ÖSEM bünyesinde hizmet vermektedir. Öğrenci Bilgisayar Laboratuvarı-1, 11 adet bilgisayarı ile öğrenci ve personelimize haftanın 7 günü (H.İçi 08:00 – 17:00 ve H.Sonu 09:00 – 17:00) ücretsiz internet ve bilgisayar hizmeti vermektedir. Öğrenci ve Personel Yemekhanesi'nde öđle yemeği ve akşam yemeği hizmeti verilmektedir. Bu geniş ve rahat salon çeşitli toplantı ve faaliyetler için de kullanılabilir. Üniversitemiz merkez yerleşkelerine yemek hizmeti veren yemek firması kullandığı ana mutfak ve bulaşıkhaneye ile depoları, 5000 kişiye yemek yapılabilircek kapasite ve teknolojiye sahiptir. Engelsiz ÇOMÜ Öğrenci Birimi; engelli öğrencilerimize eğitim, barınma, beslenme gibi konularda her türlü çözüm ve danışmanlık hizmeti vermektedir. A101'den öğrenci ve personelimize tüm market ihtiyaçlarını 7 gün boyunca 09:00 – 21:00 saatleri arasında karşılayabilir (Yaz döneminde 10:00 – 19:00 saatleri arası). Umayan Balon Dönerci, Battal Bey iđ Köfte ise öğrenci ve personelimize için geç saatlere kadar hizmet vermektedir. Çeşitli kozmetik ürünleri, spor giyim, ÇOMÜ logolu hediyelik eřya, ders ve kùltür kitapları satışının

olduğu ÇOMÜ Kooperatifinin satış reyonu bulunmaktadır. Erkek berberi; tüm öğrenci ve personelize hizmet vermektedir. Ayrıca Kampüs FM ve ÇOMÜ TV: ÇOMÜ İletişim Fakültesi Uygulama Radyosu ve Televizyonu modern stüdyoları ve kaliteli programları ile ÖSEM içerisinde hizmet vermektedir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi içinde KYK'ya ait iki kız öğrenci yurdu mevcuttur. Ayrıca iki farklı blokta 350 kız 350 erkek olmak üzere 700 Öğrenciye ev sahipliği yapan Özel Ardes Öğrenci Yurdu ve Ardes Sosyal Etkinlik Merkezi bulunmaktadır. Sosyal etkinlik merkezinde erkek-kadın kuaförü, market, oyun salonu, Dinozor kafeterya, fitness salonu, veli misafirhanesi ve Çanakkale'nin en büyük açık büfe yemek alanı bulunmaktadır. Ardes Sosyal etkinlik merkezi öğrencilerimizin ve öğretim elemanlarımızın kullanımına açık durumdadır. Terzioğlu Yerleşkesi içinde Bayramefendi Osmanlı Kahvecisi, Yamaç Kafeterya ve Amfi Balkon Kafeterya da hizmet vermektedir. Yine kampüsümüz içerisinde farklı banklara ait ATM'ler öğrencilerin kullanımına açıktır.

Kampüsümüz içerisinde Türkiye'nin En Büyük Kreşi olan ÇOMÜ Çocuklar Evi Kreş ve Anaokulu bulunmaktadır ve öncelik üniversite personeli çocuklarına olacak şekilde hizmet vermektedir. Tüm bu sosyal etkinlik alan ve/veya merkezleri ile üniversite bünyesinde çok çeşitli öğrenci toplulukları yer almaktadır.

Kanıtlar

<https://cdn.comu.edu.tr/cms/otk/files/5-ogrenci-topluluklari-listesi.pdf>

<http://sks.comu.edu.tr/kultur-sube/salonlar-r14.html>

<https://www.ardesogrenciyurdu.com/>

<http://cocuklarevi.comu.edu.tr/>

<https://lib.comu.edu.tr>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmalarını için yeterli düzeyde olmalıdır.

Enstitü ve üniversitemizin teknik imkanları Ortadoğu Araştırmaları Yüksel Lisans Programına devam eden öğrencilere bilgisayar, eğitim araçları, internet erişimi, enformatik altyapı, programın eğitim amaçlarını destekleyecek teknik donanım ile öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmalarını gerçekleştirme bakımından yeterli düzeydedir.

Kanıtlar

<https://lib.comu.edu.tr/>

<https://bidb.comu.edu.tr/>

<https://lee.comu.edu.tr/>

<https://sks.comu.edu.tr/kultur-sube/salonlar-r14.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Öğrenci ve öğretim elemanlarımız Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde yer alan kütüphane hizmetlerinden, çalışma salonu ve odalarından, online hizmetlerinden 7/24 faydalanabilmektedir. ÇOMÜ Merkez Kütüphanesi basılı kitap, dijital materyal, veri tabanları ve süreli yayınlar bakımından son derece zengindir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi kütüphaneleri koleksiyonunda bulunmayan yayınların, kullanıcıların akademik bilgi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla ülkemizdeki yurtiçi bilgi merkezleri ve kütüphanelerinden getirilmesi de "Kütüphaneler arası Ödünç" hizmeti ile mümkündür. Ayrıca, düzenli olarak kütüphaneye kitap alımları gerçekleştirilmekte, üye olunan bilimsel veri tabanı sayısı artırılarak bilimsel yayınlara ulaşma imkânları sürekli geliştirilmektedir. Öğrencilere sunulan kütüphane imkanları eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli düzeydedir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı 2005–2006 eğitim öğretim yılından itibaren Terzioğlu Yerleşkesindeki 5.000 m² kapalı alana sahip mevcut binasına taşınmıştır. 2014 yılında kullanıma açılan ek binası ile şu an 8000 m² kapalı alanda 1000 kişilik oturma alanı 17 km raf uzunluğuna sahip zengin basılı ve elektronik koleksiyonu ile kullanıcılarına hizmet vermeye devam etmektedir. Terzioğlu Yerleşkesi içinde bulunan merkez kütüphanemiz ülkemizin en büyük kütüphanelerindedir. Kütüphanemizde; enformasyon hizmeti, elektronik yayınlara erişim (veritabanları, e-dergiler, e-kitaplar), basılı süreli yayınlar, ödünç verme, seminer salonu ve grup çalışma odaları, tezler, kitap tarama ve kafeterya gibi olanaklar bulunmaktadır.

Kanıtlar

<https://lib.comu.edu.tr/>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Üniversitemiz öğretim ortamı, araştırma ve okuma salonları ve bilgisayar laboratuvarları, Öğrenci Sosyal Etkinlik Merkezi (ÖSEM) vs. yerlerde yeterli güvenlik personeli ve kamera sistemi ile 24 saat gözetim altında tutulmaktadır. Yıllık olarak iş güvenliği uzmanlarınca laboratuvar ve dersliklerin güvenlik kontrolleri yapılmaktadır. Bunun yanı sıra üniversitemiz bünyesinde Engelsiz ÇOMÜ Öğrenci Birimi bulunmaktadır. Binaların çevresindeki kaldırımlarda ve bina girişinde tekerlekli sandalye/araba geçişine olanak sağlayan rampalar bulunmaktadır. Ayrıca, engelliler için bütün birimlerimizde gerekli altyapı düzenlemeleri yapılmıştır. Engelli öğrencilerin ve öğretim elemanlarının üst katlara ulaşmasını sağlayabilecek asansörlerin bakım ve denetimi düzenli olarak yapılmaktadır.

Kanıtlar

[Üniversite Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı](https://sks.comu.edu.tr/kultur-sube/salonlar-r14.html)

<https://sks.comu.edu.tr/kultur-sube/salonlar-r14.html>

[Engelsiz ÇOMÜ Öğrenci Birimi](https://ekb.comu.edu.tr)

<https://ekb.comu.edu.tr>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından üniversitemize tahsis edilen yıllık bütçe vs. ekonomik kaynaklar Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından akademik birimlerin ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda sarf edilmektedir. Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeydedir.

Kanıtlar

[Strateji Daire Başkanlığı](https://strateji.comu.edu.tr)

<https://strateji.comu.edu.tr>

[Üniversite Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı](https://sks.comu.edu.tr)

<https://sks.comu.edu.tr>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

İnsan kaynaklarının yönetimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı ve Strateji Daire Başkanlığı tarafından atama kriterlerine göre planlanmakta olup takibi Rektörlük ve Genel Sekreterlik tarafından yapılmaktadır ve nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterliliktedir. Öğretim üyeleri maaşları 657 sayılı devlet memuru kanunu ve 2547 sayılı kanunun akademik personel maaş ücretleri hesaplama usullerine göre hesaplanmaktadır. Öğretim elemanlarının ek ders ücretleri 2547 nolu kanunun Ek Ders Usulü ve Esasları'na göre düzenlenmektedir. Ayrıca öğretim elemanları proje, araştırma, yayın, tasarım, patent, atıflar, tebliğ ve almış oldukları akademik ödüller gibi akademik faaliyetleri için akademik teşvik ödeneği aldıkları gibi TÜBİTAK ve Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) yanında yurt dışı kaynaklardan elde ettikleri desteklerle mesleki gelişimlerine katkı sağlayabilmektedir.

Ortadoğu Araştırmaları Yüksek Lisans Programı disiplinlerarası bir program olduğu için birime tahsis edilmiş akademik kadrolara ve hususi bir bütçeye sahip değildir. Programımız öğretim elemanı ihtiyacı üniversitemizin çeşitli birimlerinde görev yapan uzman öğretim üyeleri arasından karşılanmaktadır. Bu sebeple programımız norm kadro kısıtlamasından etkilenmemektedir.

Kanıtlar

[Mevzuat Bilgi Sistemi](https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2547.pdf)

<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2547.pdf>

[Personel Daire Başkanlığı](https://personel.comu.edu.tr/akademik-kadro-atama-kriterleri-r7.html)

<https://personel.comu.edu.tr/akademik-kadro-atama-kriterleri-r7.html>

[BAP Komisyonu](https://arastirma.comu.edu.tr)

<https://arastirma.comu.edu.tr>

[TÜBİTAK](https://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/akademik/)

<https://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/akademik/>

Durum

- Uygulama Yok

☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Üniversitemizin ilgili birimleri ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, programımızın başarılı bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli teknik altyapı ve fiziksel koşulları sağlamaktadır. Sınıf, laboratuvar ve teknik ekipmanların düzenli olarak bakımı yapılmakta ve sürdürülebilirlik açısından yeterli kaynak aktarılmaktadır. Öğretim elemanlarımızdan gelen talepler doğrultusunda alt yapı ile ilgili istekler yazılı olarak bildirilir. İhtiyaç ve talepler, ilgili makam ile Rektörlük Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına bildirilerek bütçe imkanları dahilinde karşılanmaya çalışılmaktadır. Ayrıca öğretim elemanları tarafından Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimine başvuru yapılarak gerekli teçhizatları alabilmektedir. Bunun yanı sıra TÜBİTAK tarafından sağlanan proje destekleri ile de gerekli cihaz alımları gerçekleştirilebilmektedir.

Kanıtlar

[Üniversite Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi](https://arastirma.comu.edu.tr)

<https://arastirma.comu.edu.tr>

[TÜBİTAK Akademik Araştırma Destek Programları Başkanlığı](https://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/akademik/)

<https://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/akademik/>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Program gereksinimlerini karşılayabilecek destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmaktadır. Kurumun, yönetim ve idari yapılanmasında kurumsal yönetim ve toplam kalite uygulamaları esas alınmakta, kurum organizasyon yapısını, yetki ve sorumluluklarını buna göre tasarlamakta ve sunmaktadır. Bilgi akışı Üniversite Belge Yönetimi Sistemi'nden sürdürülmektedir. Programımızın bağlı olduğu Bölgesel Araştırmalar Ana Bilim Dalı yazışmalarının yürüten bir sekreter bulunmaktadır. Teknik altyapı problemleri ile alakalı olarak destek üniversitemiz bünyesinde yer alan teknik personel tarafından karşılanmaktadır. Ayrıca temizlik, güvenlik, tadilat işlerine bakan idari personeller bulunmaktadır.

Kanıtlar

[Lisansüstü Eğitim Enstitüsü](https://lee.comu.edu.tr)

[Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Personel Görev Dağılımı](https://lee.comu.edu.tr)

<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/idari-personel-gorev-dagilimi-r25.html>

[Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Birim Görev Tanımları](https://lee.comu.edu.tr)

<https://lee.comu.edu.tr/personel-gorev-tanimlari-r78.html>

[Bilgi İşlem Daire Başkanlığı](https://bidb.comu.edu.tr)

<https://bidb.comu.edu.tr>

Durum

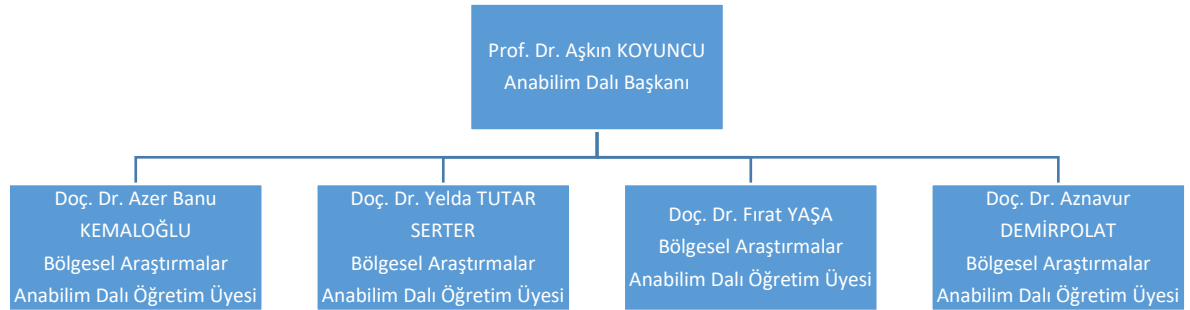
- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Üniversitemize bağlı fakülteler, enstitüler, yüksekokullar ile bunları oluşturan bölümler, anabilim veya anasanat dalları ve bilim veya sanat dallarının kuruluş, yönetim ve görev esasları Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği çerçevesinde oluşturulmuştur. Üniversitemiz yönetim ve organizasyonunda 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu hükümlerini uygulamaktadır. Üniversitenin yönetim organları Rektör, Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kuruludur. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'ne ait organizasyon ve karar alma süreçleri şeffaf bir şekilde yürütülmektedir. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ve akademik teşkilat yönetmeliği çerçevesinde bütün paydaşları karar alma süreçlerine etkin bir şekilde dahil etmekte ve program çıktılarının gerçekleştirilmesi ve eğitim amaçlarına ulaşılması için gerekli düzenlemeleri yapmaktadır.

Bölgesel Araştırmalar Anabilim Dalı, Anabilim Dalı Başkanı tarafından idare edilir. Akademik birim ise Anabilim dalı başkanı ve alt bilim dalı başkanlarından oluşmaktadır ve Anabilim Dalı Kurulu olarak adlandırılır. Programımızda ders veren öğretim üyeleri karar alma süreçlerine dahil edilmektedir.

Kanıtlar

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Teşkilat Şeması

<https://lee.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/kurumsal-bilgiler-r65.html>

Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=10127&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/enstitu-yonetimi-r12.html>

<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/enstitu-yonetim-kurulu-r10.html>

<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/enstitu-kurulu-r11.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Ortadoğu Araştırmaları Yüksek Lisans Programından mezun olabilmesi için bir öğrencinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin (ÇOMÜ) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen süreçleri tamamlamış / sınavları başarmış olması gerekir. Program toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Programın toplam AKTS kredisi 120'dir. Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az (CC) notu almış olması gerekmektedir. Programda mevcut olan derslerin tümünü başarıyla tamamlayan ve 4.00 üzerinden en az 2.50 ağırlıklı not ortalaması elde eden ve tez savunmasında başarılı bulunan öğrenciler mezun olmaya hak kazanırlar.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı'ndan mezun olan öğrencilerin program çıktılarında yer alan yetkinlikleri kazanmış olarak mezun olması için gerekli adımlar atılmaktadır. Derslerinde başarısız, araştırmacı bir kişiliğe sahip olmayan, akademik etik ve ahlak konusunda duyarsız, kaynak dilleri konusunda yetersiz öğrencilerin tez aşamasına geçmesine izin verilmez. Tez sürecinde öğrenci ve tez danışmanı sıkı bir denetim ve kontrol ilişkisi içindedir. Tez yazım sürecinde orijinal belge ve kaynak kullanımı konusunda özen gösterilir. Alanına katkı yapmaktan uzak, özgünlükten yoksun tez çalışmaları savunma öncesinde tespit edilerek gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanır. Etik ihlaline müsamaha gösterilmez. Öğrencilerimiz tez savunmasına girebilmek için tez çalışmasından üretilmiş en az bir makale veya bildiri üretmek durumundadır. Tez savunmasında jüri tarafından başarılı bulunup mezun olmaya hak kazanan öğrencilerimiz program hedefleri çerçevesinde Ortadoğu araştırmaları konusunda alanına bilimsel katkı yapan özgün ve araştırmalar, projeler üretebilecek düzeyde çalışmalar yapabilecek niteliklere sahiptir.

Kanıtlar

[Mevzuat Bilgi Sistemi](#)

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

SONUÇ

Ortadoğu Araştırmaları Yüksek Lisans Programı üniversitemizin Kalite Güvencesi hedefi bağlamında gerekli çalışmaları yerine getirmektedir. Programımız ile ilgili kararlar akademik kurul toplantılarında alınmakta, iç ve dış paydaşların önerileri doğrultusunda programın uygulamaları ve gelişimi kontrol edilmekte ve iyileştirmeler yapılmaktadır. Kalite politikamız kapsamında öğrencilerle ilgili tüm uygulama ve süreçler ilgili mevzuat,

yönetmelik ve yönergelere göre uygun şekilde yürütülmektedir. Programımızda ders veren bütün öğretim elemanları kalite politikamız çerçevesinde karar alma süreçlerine dahil edilmektedir. Açılacak olan dersler ve dersleri okutacak öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, danışmanlıkların belirlenmesi gibi konularda öğretim üyelerinin görüşleri dikkate alınmakta ve akademik kurul kararları ile belirlenmektedir. Bu bağlamda gerekli komisyonlar kurulmuş, organizasyon şemaları oluşturulmuş, görev tanımları ve iş akış şemaları yapılmıştır. Yıllık olarak Bologna Eğitim-Öğretim Bilgi Paketi çalışmaları, yıllık faaliyet raporları güncellenmektedir. Ayrıca üniversitemizin yeni vizyonu ve kalite güvencesi kapsamında beş yıllık bir strateji planı hazırlanmasının gerekli olduğu değerlendirilerek 2024-2028 yılları için strateji planı hazırlanması kararlaştırılmıştır. Programımızda sürekli bir akademik ve idari performans ölçüm, izleme ve değerlendirme mekanizması kurulmuştur. Program performans göstergeleri ve değerlendirme anketleri yıllık olarak yenilenmektedir. İç ve dış paydaşlarımızla yılda en az iki kez toplantılar düzenlenmektedir. Mezun ilişkilerimiz daha da geliştirilmeye çalışılmaktadır. İç ve dış paydaşların katılımını arttırmak amacıyla anket çalışmalarına ağırlık verilmeye çalışılmaktadır. Elde edilen tüm veriler ve içerikler Ortadoğu Araştırmaları web sayfasında ayrıntılı olarak erişime açık halde olup tüm ilgililerle paylaşılmaktadır.

Ortadoğu Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı disiplinlerarası bir program olduğu için kadrolu öğretim elemanlarının bulunmaması; araştırma görevlisi kadrolarının olmaması, öğrencilerin yabancı dil yetersizlikleri vs. sebeplerle Erasmus, Fulbright gibi programlara gerekli ilginin olmaması ve doktora programımızın olmayışı başlıca eksiklikler olarak görülmektedir. Programımızla ilgili tespit ettiğimiz bu eksikliklerin giderilmesi için çalışmalar sürmektedir. 2024 yılı programımız açısından verimli çalışmalar yapıldığı bir yıl olarak değerlendirilmiştir.

Kanıtlar

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/anabilim-anasanat-dallari-r3.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama